

БИБЛИОТЕКЕ – ЧЛАНИЦЕ

**ЗАЈЕДНИЦЕ БИБЛИОТЕКА
УНИВЕРЗИТЕТА У СРБИЈИ**

Издавач:
Заједница библиотека универзитета у Србији

Редакција:
Снежана Јанчић
Весна Абадић
Зорица Јанковић

Превод на руски
Вероника Јрмак

Лектура
Јелена Петровић

Штампарија Интерпринт, Крагујевац

Тираж: 300

ISBN 978-86-7301-074-8

**Мр Вера Ц. Петровић
Маја Р. Ђорђевић
МА Марија И. Булатовић**

БИБЛИОТЕКЕ – ЧЛАНИЦЕ

**ЗАЈЕДНИЦЕ БИБЛИОТЕКА
УНИВЕРЗИТЕТА У СРБИЈИ**

Београд, 2015.

Садржај

Настанак Заједница библиотека универзитета у Србији	7-21
Создание Объединения университетских библиотек в Сербии	22-35
Резиме на енглеском језику	36-37
Заједница библиотека универзитета у Београду: Самоуправни споразум (12.06.1975)	38-44
Статут Заједнице библиотека универзитета у Београду (12.01.1976.)	45-51
Статут Заједнице библиотека универзитета у Србији (29.10.1993.)	52-61
Статут Заједнице библиотека универзитета у Србији (01.06.2001.)	62-71
Статут Заједнице библиотека универзитета у Србији (26.12.2011.)	72-78
Правилник о раду високошколских библиотека	79-82
Правилник о националним стандардима за обављање библиотечко-информационе делатности	83
Стандарди за специјалне библиотеке	84-89
Стандарди за библиотеке научноистраживачких института и установа	90-94
Стандарди за високошколске и универзитетске библиотеке	95-101
Адресар библиотека чланица ЗБУС-а	102-127
Литература	128

Настанак Заједнице библиотека универзитета у Србији

Факултетске, високошколске, специјалне и институтске библиотеке заједно са универзитетским библиотекама чине један специфично уређен систем, са посебним захтевима и потребама у научном и образовном смислу. Струковна удружења су код нас и у свету први ниво за иницијативу покретања и решавања статусних и професионалних дилема и проблема. Сви библиотечки радници у високошколским и научним установама, са свим својим посебностима и специфичностима имају потребу за удруживањем у одређена струковна удружења.

Историјски посматрано, од прве иницијативе 1972. године, па све до 1992. године рад библиотечких стручњака у високошколским и научноистраживачким библиотекама се одвијао на територији града Београда, што сазнајемо из сачуване документације.

Иницијатива за формирањем удружења библиотекара у «Заједницу библиотека Универзитета у Београду» и постављање њених темеља рада, јасно се дефинишу на првој седници Комисије за библиотеке и библиотекарство, одржане 25. маја 1972. године, што је забележила Лидија Суботин, виши библиотекар Универзитетске библиотеке. «У садашњем тренутку свога развоја и у његовој перспективи Београдски универзитет треба да савлада бројне задатке и да испуни многе услове. У томе је не само обједињавање напора и остваривање професионалних планова његовог научно-наставног особља, студената и стручних радника, већ на тај начин Универзитет испуњава очекивање привреде, културе и друштвеног развоја да се усавршава као специфичан велики систем научног стваралаштва и високошколског образовања.

Код нас и у свету од универзитета се очекују научни захвати специфичне врсте како због њихове сложености, теоријско-методолошке вредности тако и због њихове актуелности и потпуности. Не само привредне и друштвене, већ и саме научне установе ван универзитета очекују од њега резултате првенствено у виду теоријских разрада које су неопходне за уравнотежену научну делатност у целини земље, СР Србије, појединих делатности. У том својству универзитет није само заједница факултета, него и сложен састав тих факултета као научних установа које међусобно сарађују.

У складу са овим својствима универзитета, а пре свега у складу са интересима сваког његовог факултета, односно сваког научног радника јесте постојање јединственог и ефикасног система библиотека

и научних информација. Постојање оваквог система не улази у самоуправно регулисање живота факултета и његових јединица.

У погледу наставних функција универзитета, сведоци смо настојања многих међудисциплинарних наставних облика у редовном и нарочито постдипломском образовању. Ти мултидисциплинарни облици се остварују најчешће управо у сарадњи међу факултетима. Исто тако, студије појединих дисциплина су некада врло масовне и не могу се остварити без коришћења наставне и библиотечке информативне основе не само факултета на коме се студије остварују, већ и других факултета на којима те дисциплине постоје.

У наставном процесу универзитет мора водити рачуна о томе да се студентима обезбеди далеко веће обиље у коришћењу не само приручника, уџбеника, већ и шире литературе. Ово захтевају сви они који под реформом универзитетске наставе подразумевају пре свега повишавање квалитета студирања.

Остваривање захтева и идеје да студент буде субјект образовног процеса, такође је један од основних услова реформе универзитета. Библиотечко-информативна делатност може на битан начин допринети да се тај захтев остварује пре свега на тај начин што ће доприносити самообразовним напорима студената, односно што ће развијати њихову способност да формулишу своје потребе за литературом и другим изворима, налазе их и што слободније се крећу кроз библиотеке целог универзитета и шире.

Остваривање улоге библиотекарско-документационе активности у развоју и у реформи универзитета, у остваривању планова његовог научно-наставног особља и студената, предлаже се да се размотри и оствари следећи програм:

1. На Београдском универзитету постоји око 50 библиотека факултета, катедара, завода, института и семинара. Први корак Комисије би требало да буде утврђивање детаљних података о тим библиотекама, а нарочито:

- назив, адреса и у чији састав библиотека улази;
- број књига, периодичних публикација, приручника (библиографија, енциклопедија, индекса и сл.);
- врсте каталога;
- кадар (број библиотекара, књижничара, манипуланата), име и презиме, школска и стручна спрема, руководилац библиотеке;
- службе које се остварују (обрада, издавање књига, информација...) и
- број читалачких места и др.

На основу ових података и циљева научног и наставног рада на факултетима треба израдити Правила о јединственом раду и коришћењу ових библиотека.

Методе рада библиотека у оквиру Универзитета нису међусобно уједначене и усаглашене. Фондови тих библиотека имају један заједнички инструменат Централни каталог Београдског универзитета који се налази у Универзитетској библиотеци и који се у последње време не допуњује редовно и систематски потребним подацима. Значи, посебно нам предстоји одговорно оживљавање овог каталога (на пр. постоји могућност снимања листића помоћу ксерокса што би библиотечке раднике ослободило сувишног посла), израда билтена принова књига – према сродним научним областима, пописа периодичних публикација, библиографија докторских дисертација, у којој би се поред библиографских података о свакој дисертацији донела и сажета садржина исте. Централни каталог би у исто време требало да постане и центар за међурејубличку позајмицу у земљи и иностранству за цео Београдски универзитет.

Набавна политика појединих библиотека, без обзира на ограничена средства, често не води рачуна о публикацијама које прибављају друге библиотеке. Не постоје планови набавке и обавезе да се одређене публикације набављају, што ни у ком случају не спутава другу библиотеку да набавља исти наслов, ако је неопходан за рад студената и наставника.

2. Као и свуда у свету, односно на неким другим универзитетима у нашој земљи, у интересу је научних радника и студената да се постигне оптимална подела рада и обавеза између Универзитетске библиотеке и факултетских библиотека с једне и њихова међусобна сарадња односно синхронизација са друге стране. Данас се у свету штампа око сто хиљада наслова часописа из области природних и примењених наука, око педесет хиљада наслова из друштвених наука. Колики је њихов број приступачан нашим наставницима и како се они обавештавају о најновијој литератури, достигнућима, и на који начин имају увид у ретроспективу? Да ли Универзитетска библиотека и библиотеке у оквиру Универзитета имају могућност да своје наставно особље обавештавају о новим публикацијама, да им прибављају потребне податке и да их брзо и ефикасно снабдевају потребним књигама, часописима, докторским дисертацијама, материјалима са интернационалних и националних научних конференција и симпозијума. Ефикасно информисање везано је за добру набавну политику и секундарних извора.

3. Библиотеке би требало да буду у могућности да задовоље најмање 75% тражења студената за литературом. Да би се остварило потребно је да се оствари договор о начину набавке, о потребним насловима – домаћим и страним, просторијама за читање, да се споразумно ураде правила о коришћењу библиотека у оквиру Београдског универзитета која би на тај начин била јединствена.

4. Потребно је предвидети писмене и усмене инструкције за студенте појединих факултета, коју потребну литературу и уџбенике за студије поседује библиотека. Исто тако, потребно је студентима дати основна упутства о томе како се ваља служити библиотеком, шта се у њој може тражити и добити, осим оног основног тражења одређеног – већ познатог наслова.

5. Комисија би требало да разматра и проблем стручног оспособљавања библиотечких радника у факултетским и Универзитетској библиотеци, а све то у циљу побољшавања квалитета и ефикасности рада библиотека.

6. Комисија би требало да се позабави питањем састављања оригиналног текста или превођења једног новијег адекватног текста о «коришћењу књига и библиотека», о «изворима и коришћењу научне информације». Таква публикација би у многоме помогла и студентима и млађим научним радницима у њиховом свакодневном раду.»¹

Потписивање самоуправног споразума «Заједнице библиотека Универзитета у Београду»² реализовало се у Београду 12. јуна 1975. године, а прва оснивачка скупштина је одржана 12. јануара 1976. године. На скупштини је донет «Статут Заједнице библиотека Универзитета у Београду»³. «Скупштина Заједнице као најшири орган је обухватала делегате-библиотекаре, наставнике, студенте, делегате из интересних заједница науке, образовања, културе и привредних комора. Основни циљ Заједнице је био изградња јединственог библиотечко-информационог система Универзитета, у земљи и ван ње по угледу на развијене универзитетске центре у Француској, Енглеској, Немачкој»⁴ и другим европским земљама.

---

¹ „Записник са прве седнице Комисије за библиотеке и библиотекаарство“. Архива Универзитетске библиотеке «Светозар Марковић», бр. 1218/1 од 16. маја 1972.

² „Самоуправни споразум Заједнице библиотека универзитета у Београду“. Архива Универзитетске библиотеке «Светозар Марковић», бр. 199/1-75.

³ „Статут Заједнице библиотека универзитета у Београду“. Архива Универзитетске библиотеке «Светозар Марковић».

⁴ Стела Филипи- Матутиновић и Вера Петровић, „Улога Заједнице библиотека универзитета у Србији у професионалном развоју библиотека“ *Лидерство у библи-*

Истакнуто је да се 50 библиотека Универзитета у Београду налази у незавидном материјалном положају, што би се после више од 40 година могло поново нагласити.

Положај библиотекара на факултетима није адекватно вреднован, јер више од 80% је у саставу општих, заједничких служби факултета. Треба нагласити да су и сада на многим факултетима библиотеке у оквиру «осталих» и што је недопустиво за век информатике, на сајтовима факултета их не можете пронаћи.

Наглашено је, да потреба за статусним положајем библиотекара и стандардизацијом библиотечких послова, мора бити један од будућих задатака Заједнице библиотека универзитета у Србији. Неопходна је промена у приступу информацијама, која мора бити из основа измењена, а самим тим и организација рада у библиотекама се мора променити. За решавање одређених проблема, прикупљање документације, не треба да буде лутање кроз документа, већ организован приступ. Удружене библиотеке треба да представљају један од елемената система наставе и научног рада у високом школству. Систематски треба радити на упознавању корисника са техником научно-истраживачког рада.

Библиотекари као професија у научно-истраживачком и образовном процесу Универзитета морају перманентно да раде на свом усавршавању, како би заједно са професорима били у врху научно-истраживачког рада.

Заједница библиотека универзитета у Београду је на годишњим скупштинама разматрала актуелне и стручне теме. Поднета саопштења су увек била актуелна и од изузетног значаја за високошколске библиотеке.

1982. године је организован разговор, како би се високошколске библиотеке укључиле са конкретним примедбама и допунама о проблемима, «Номенклатуре каталогизације послова у библиотекама и информационо-документационим јединицама на територији Социјалистичке Републике Србије».

1983. године је Заједница библиотека универзитета у Београду активно учествовала у доношењу «Пословника о процесу рада у библиотеци високошколске организације и начину коришћења библиотечког материјала».

отекама. (Београд: Фиолошки факултет Универзитета у Београду; Библиотекарско друштво Србије, 2007): стр. 99-109.

Кординирало се у оквиру Заједнице библиотека универзитета у Београду и о набавци страних периодичних публикација са конвертибилног подручја и како превазићи проблеме.

Стицање доходака у билиотечко информационој делатности је увек актуелно и Заједница библиотека универзитета у Београду је израдила примедбе на «Нацрт самоуправног споразума о стицању дохотка.»

1984. године је актуелна тема била «Библиотечко-информациони систем на Универзитету у Београду». Ово саопштење је прочитано на другој изборној скупштини Заједнице библиотека универзитета у Београду.

Чланице Заједнице библиотека универзитета у Београду су активно учествовале у расправи о стандардима и нормативима за високошколске библиотеке.

1985. године је одржана друга изборна скупштина Заједнице библиотека универзитета у Београду.

У рад Заједнице библиотека универзитета у Београду, 1987. године, се укључују универзитетске библиотеке у Нишу и Крагујевцу.

Деведесете године, карактерише рад у радним групама формираним за поједина питања. Разматрани су проблеми СНТИЈ-а (Систем научно-технолошких информација Југославије); нацрта Закона о библиотечкој делатности; Закона о Универзитету; Закона о друштвеним делатностима, а разматрани су и стандарди за високошколске библиотеке. Интензивно се радило на увођењу библиотечке статистике и прикупљани су подаци о вођењу библиотечке статистике у нашим библиотекама, као и обрасци за разне врсте библиотечких операција у иностраним библиотекама, како би се њихово искуство могло применити на наше услове пословања.

Набавка је горуће питање, тражена су решења за превазилажење проблема набавке иностраних и домаћих публикација.

Потреба за струковним удруживањем на нивоу републике је иницирала формирање Заједнице библиотека универзитета у Србији. На иницијативу Одељења за матичну делатност и развој Универзитетске библиотеке «Светозар Марковић» и групе високошколских библиотека Заједница библиотека Универзитета у Београду је прерасла у Заједницу библиотека универзитета у Србији 1992. године.

На Оснивачкој скупштини⁵, 29. октобра 1992. године је усвојен план рада. Присуствовале су колеге са свих шест универзитета у

---

⁵ „Заједнице библиотека универзитета у Србији“, *ИЗБУС - Информације Заједнице Библиотека Универзитета у Србији* год. 1, бр. 1 (1995): 1

Србији: Универзитет у Београду; Универзитет уметности у Београду; Универзитет у Крагујевцу; Универзитет у Нишу; Универзитет у Новом Саду и Универзитет у Приштини. Током рада превасходни задаци Заједнице ће бити: компјутеризација мреже високошколских библиотека Србије, разматрање и предлагање решења за организационо статусни и финансијски проблем библиотечких радника, залагање за реализацију координиране набавке, примена библиотечких стандарда, перманентно образовање библиотечких радника.

Формирано је 5 комисија на оснивачкој скупштини:

1. комисија за развој;
2. комисија за економски и статусни положај библиотека;
3. комисија за унапређење библиотечког пословања;
4. комисија за координирану набавку;
5. комисија за заштиту библиотечког материјала.

На Рударско-геолошком факултету се 12. јуна 1995. године одржала друга скупштина Заједнице библиотека универзитета у Србији. «Будући да је пројекат мреже СНТИС (Систем научно-технолошких информација Србије) од великог значаја за библиотеке универзитета, професор др Душан Сурла је изнео најновије информације о новом софтверу. Највише дискусије је било у вези са могућностима будућег система, компатибилношћу софтверских пакета који се већ примењују и конверзијом унетих библиографских података за рад са новим системом»⁶.

На Правном факултету у Београду је 18. јуна 1996. године одржана трећа скупштина Заједнице библиотека универзитета у Србији. Разматрани су Стандарди и Правилник о раду високошколских библиотека, разматрани су статусни проблеми библиотечких радника. Дискутовало се веома похвално о ИЗБУС-у (Информације Заједнице Библиотека Универзитета у Србији), као и о покретању новог теоријског и стручног часописа.

На Грађевинском факултету у Београду је 5. јуна 1997. године одржана четврта изборна скупштина Заједнице библиотека универзитета у Србији.

Пратећи савремене информационе токове, Заједница библиотека универзитета у Србији је 1997. године започела реализацију пројекта «Интернет у библиотекама». Интернет сервис је предходне

---

⁶ „Друга скупштина Заједнице библиотека универзитета у Србији“, *ИЗБУС - Информације Заједнице Библиотека Универзитета у Србији - Информације Заједнице Библиотека Универзитета у Србији* год. 1, бр. 2 (1995): 1

године уведен на територији Југославије и он је своју примену нашао само у већим библиотечким центрима. Употреба интернета је од општег значаја и његова реализација је обухватала, обезбеђивање опреме, израду приручника и саму реализацију курса.

Предвиђена су три нивоа:

1. Уводни курс, који је био намењен свим библиотекарима, да се упознају са неопходним информацијама и Интернету, о карактеристикама рачунарских мрежа, о начину приступања и коришћења информација у библиотекама.

2. Напредни курс је намењен онима са искуством у коришћењу рачунара, а са тенденцијом да успешно користе све Интернет сервисе и да раде на пословима информатичара.

3. Специјализован курс⁷ је био намењен групи библиотекара, пројектантима библиотечног система у библиотекама, односно библиотекарима задуженим за развој библиотечке делатности у својим срединама, који су успешно савладали предходне курсеве.

Пета скупштина Заједнице библиотека универзитета у Србији је одржана 6. октобра 1998. године у Ректорату Универзитета у Крагујевцу, са темом: «Набавка публикација: проблеми деведесетих».

1999. године је у оквиру другог дела пројекта «Интернет за библиотекарe» спроведен курс: «Дизајнирање и одржавање библиотечке Web презентације». Урађен је модел обуке библиотекара за дизајнирање и одржавање библиотечке Web презентације. Овим пројектом су обезбеђени приручник и дискета, а полазници су били са универзитета у Београду, Нишу, Крагујевцу и Приштини.

Народна библиотека Србије била је домаћин одржавања шест скупштина и то од 2000. до 2005. године.

2000. године је на 6. редовној скупштини Заједнице библиотека универзитета у Србији тема стручног скупа била: «Теоријски аспекти научног информисања и стварне могућности наших библиотека.» Истакнут је значај реализације свих пројеката који се односе на аутоматизацију целокупног процеса рада у библиотекама.

2001. године је на 7. изборној скупштини изабрано руководство Заједнице библиотека универзитета у Србији и организован стручни скуп са темом: «Информациона технологија и библиотекарство». Нови век је донео и нове електронске информације. Набавка опреме и обука библиотекара за рад са њима ће довести до успешне реализације.

---

⁷ „Интернет у библиотекама: курс за библиотекарe“, *ИЗБУС - Информације Заједнице Библиотека Универзитета у Србији* год. 3, бр. 4 (1997): 2

2002. године је на 8. редовној скупштини Заједнице библиотека универзитета у Србији, тема стручног скупа била: «Коришћење електронских извора информација». Презентирана излагања су приближила, из нашег и иностраног искуства, коришћење расположивих извора информација у реферално-информационим одељењима великих библиотека. Изнети су различити аспекти развоја и коришћења електронских извора информација и њихова примена у међународним информационим системима до дигиталне библиотеке и семантичког веба.

2003. године је на 9. редовној скупштини Заједнице библиотека универзитета у Србији, тема стручног скупа била: «Рад у систему узајамне каталогизације». Разматрана су питања инфраструктуре мреже и укључивања библиотека у њу, као и проблеми каталошког описивања библиотечких јединица и њихове класификације. Рад у узајамном каталогу захтева одређену стандардизацију о којој се расправљало, као и о образовању библиотекара за овакав рад и добијање лиценце за рад у узајамном каталогу.

Донета је одлука да Заједница библиотека универзитета у Србији постане чланица LIBER-а (The Ligue des Bibliothèques Europeennes de Recherche) од 2003. године.

2004. године је на 10. редовној скупштини Заједнице библиотека универзитета у Србији, тема стручног скупа била: «Образовање кадрова и корисника у библиотечко-информационој делатности». Трансформација образовања условљава промене у библиотечко-информационој делатности, а предност се даје корисницима у односу на библиотечке колекције.

2005. године ја на 11. изборној скупштини Заједнице библиотека универзитета у Србији, тема стручног скупа била: «Библиотечки стандарди и статус библиотека и библиотекара». На скупштини је наглашено да је усвојен Закон о високом школству, а у припреми је Закон о библиотечкој делатности и зато је неопходно да се брзо и ефикасно делује, како би се у Статуте универзитета уградио и стандардизовао значај и улога библиотеке и библиотекара.

Скупштине Заједнице библиотека универзитета у Србији се од 2006. године одржавају у Универзитетској библиотеци «Светозар Марковић», где је и седиште руководства Заједнице.

2006. године се на 12. редовној скупштини Заједнице библиотека универзитета у Србији расправа водила о промени статуса високошколских библиотека у складу са изменама статута универзитета у Србији, као и њиховом приближавању и усаглашавању са европским

стандардима. На Скупштини је усвојена Мисија, Визија и Циљеви Заједнице библиотека универзитета у Србији.

2007. године је на 13. редовној скупштини Заједнице библиотека универзитета у Србији одржана радионица о управо преведеним Међународним стандардима ИСО 2789, којима се регулише прикупљање података за међународну библиотечку статистику у области информација и документације. На скупштини је усвојен предлог о мисији, визији и циљевима Заједнице библиотека универзитета у Србији.

2008. године на 14. редовној скупштини Заједнице библиотека универзитета у Србији теме су: WEB 2.0; Библиотеке у Сингапуру; Перспектива и развој КОБСОН-а, као и извештај са 10. ИФЛА-е о међубиблиотечној позајмици и испоруци докумената.

2009. године на 15. редовној скупштини Заједнице библиотека универзитета у Србији теме су: Улога, особине и употреба SCIndexa (Српског цитатног индекса) и Ауторска права и библиотеке у Србији. Дискутовало се и о Правилнику о коришћењу факултетских библиотека. Докторанти стипендисти Министарства науке Републике Србије, њих 141, су потписали петицију за промену и примену правилника о коришћењу факултетских библиотека. Докторанти траже да могу да позајмљују књиге и са других факултета као што је и у иностранству. Правилником о раду високошколских библиотека, у члану 14 је регулисано стално и привремено коришћење библиотеке. Присутни библиотекари су изнели различита искуства са својих факултета, тврдећи да се Правилник у њиховим библиотекама примењује. Мр. Биљана Косановић је предложила да се направи пилот пројекат и да се докторантима направе картице са којима би могли да користе све библиотеке, а да се после годину дана расправља о резултатима.

2010. године на 16. изборној скупштини Заједнице библиотека универзитета у Србији, поред протоколарног дела избора руководства Заједнице, теме су: Зашто је код КОБСОН-а стално нешто ново, кад већина воли старо (на послу)?; Шта је ново у светском библиотекарству и шта да очекујемо?; Скице импресија посете Националној Медицинској библиотеци САД и универзитетским библиотекама Калифорније.

2011. године на 17. годишњој скупштини Заједнице библиотека универзитета у Србији, теме су: Пројекати: ТЕМПУС и ЕУРОПЕАНА; извештај са ЛИБЕР-а «Поновно откривање библиотека»; Мултимедијални документ као резултат наставног процеса на Катедри за библиотекарство и информатику; СМС сервиси у раду библиотека.

2012. године на 18. годишњој скупштини Заједнице библиотека универзитета у Србији, теме су: «Стандарди за високошколске библиотеке» и «Стандарди за библиотеке научноистраживачких института и установа»; КОБСОН или о свачему по мало.

2013. године на 19. скупштина Заједнице библиотека универзитета у Србији, теме су: КОБСОН или има ли разлога да бринемо; Дигитални репозиторијум универзитета у Београду, Нишу и Крагујевцу; LibGuides водичи Универзитетске библиотеке «Светозар Марковић» кроз научне области; представљени су пројекти који се тренутно реализују у Универзитетској библиотеци «Светозар Марковић»; презентовани су и резултати едукације чланица Заједнице библиотека универзитета у Србији.

2014. године на 20. скупштини Заједнице библиотека универзитета у Србији, теме су: Реализација DOI PhD; Сарадња са високошколским и научноистраживачким институтима и установама: Дигитализација докторских дисертација на захтев корисника; Акредитациони програми о сталном стручном усавршавању у библиотечко-информационој делатности, а такође је представљен акредитовани курс: Информациона писменост у библиотекама: комерцијални и некомерцијални електронски извори информација.

2015. године на 21. изборној скупштини Заједнице библиотека универзитета у Србији, изабрано је руководство Заједнице и чланице су упознате са Акредитованим курсевима за 2015. годину.

Овај кратак преглед одржавања годишњих скупштина Заједнице библиотека универзитета у Србији приказује њен рад и тежњу да промовише библиотекарску струку и да помаже професионални развој запослених у библиотекама универзитета, факултета и научноистраживачких институција.

На глобалном плану стручне асоцијације су једина струковна удружења у оквиру којих се могу и морају решавати стручни проблеми. На конгресу IFLA-е 2002. године је конституисана посебна секција посвећена руковођењу библиотечким удружењима MLAS (Management of Library Associations). Заједница библиотека универзитета у Србији је чланица IFLA-е, а самим тим и ове секције. У складу са препорукама које је ова секција донела, урађени су Мисија, Визија и Циљеви Заједнице библиотека универзитета у Србији.

Рад Заједнице је јаван. Руководство Заједнице може према потреби образовати сталне или повремене саветодавне, научне и стручне комисије за проучавање и припремање појединих питања из њихове надлежности, за проучавање проблема на унапређивању

библиотекарства као научно-наставне базе и ради унапређења библиотечно-информационог система.

Сви чланови управних органа Заједнице библиотека универзитета у Србији раде волонтерски. Своје активности покрива средствима из чланарине. Према препорукама IFLA-е, било би неопходно да се створи простор за ангажовање најмање једног лица чији би задатак био преузимање свих организационих активности око промовисања циљева Заједнице у јавности.

Велики део комуникације одвија се електронским путем. Електронска комуникација знатно олакшава ширење информација у популацији библиотекара који у великој већини библиотека раде сами или са малим бројем колега. Ради одржавања комуникације, Заједница библиотека универзитета у Србији израдила је свој сајт, на коме библиотекари могу наћи све релевантне информације које се односе на рад заједнице: (www.zbus.rs).

Потреба за промоцијом овог струковног удружења јавила се путем информационог гласила већ на почетку рада Заједнице Библиотека Универзитета у Србији.

«Часопис Инфотека је настао, после шестогодишњег излажења информационог листа «Информације Заједнице Библиотека Универзитета у Србији (ИЗБУС)». Овај лист је излазио од 1995. године до 2000. године, када је изашао само један број. Како је уредништво нагласило у првом броју, лист је намењен библиотекарима, документалистима, информационим и другим стручњацима у библиотекама, ИНДОК - центрима и другим јединицама на универзитетима у Београду, Нишу, Новом Саду, Крагујевцу и Приштини.

Како се фонд информација увећавао, а и потреба за објављивањем научних и стручних текстова, превазиђене су могућности листа ИЗБУС. Часопис за информатику и библиотекарство ће у току излажења пратити све савремене и актуелне токове у развоју библиотечно информационе науке у свери наших и светских достигнућа. Спрега између човека и информације је неизбежна. Извор информација, складиштење, софтверски и хардверски алати за рад са њима је неопходан подједнако кориснику информационе технологије који информацију припрема или оном који информацију користи»⁸.

---

⁸ Вера Петровић, „Е-издања Заједнице библиотека универзитета у Србији“ (Рад изложен на конференцији 9. ИЦСЛ-међународни сусрети библиотекара Слависта, Сарајево, БиХ, 14-17. априла 2013.)

Заједница је издавач часописа «Инфотека: часопис за библиотекарство и информатику» ISSN 1450-9687 (штампано издање), као и ISSN: 2217-9461 (е-издање), које је доступано на www.infoteka.bg.ac.rs.

У прве четири године излажења радови су објављивани на српском језику, а у петој години излажења већина радова је двојезична, (на српском и енглеском језику). «Инфотека» је 2008. године променила формат. Динамика излажења се није мењала, два броја излазе у току године, појединачно или као двоброј. Часопис је публиковао преко 280 научних и стручних чланака.

2014 године «Инфотека: часопис за библиотекарство и информатику» је променио поднаслов у: «часопис за дигиталну хуманистику».

Како би чланице Заједнице Библиоктека Универзитета у Србији биле информисане о свим актуелностима из своје струке, јавила се потреба за оснивањем једног професионалног гласила.

«Високошколске библиотеке» ISSN: 1820-0095 (штампано издање), ISSN: 2217-6349 (е-издање) су почеле да излазе 2004. године и до септембра 2014. је објављен 51 број са вестима, интервјуима са домаћим и страним стручњацима, приказима скупова и портретима библиотека, укупно 378 текстова. Сви бројеви су доступни на: www.zbus.rs

Све до броја 5 у 2006. години Високошколске библиотеке су објављиване у папирној и електронској форми, а од бр. 6 излазе само у електронском облику. На почетку објављивања уређивачки одбор је ангажовао и професионалног новинара, не препуштајући ништа случају, са амбицијом да лист – информативно гласило Заједнице прерасте у један од водећих часописа за библиотечко информационе науке. Околности у 2006. години су условиле да се од штампане верзије одустане, уређивачки апарат се смањује и ово гласило не иде узлазном већ силазном путањом што се види по динамици излажења.

Пласирајући академској заједници информацију о потенцијалима високошколских и научно-истраживачких библиотека, преко часописа биће успостављена ваљана комуникација не само између корисника и библиотека, већ и између самих библиотекара. Не треба занемарити чињеницу да су библиотеке одређеног типа, а овде их је више, суочене са одређеним потешкоћама и проблемима у оквиру своје институције и саме групације. Проблеми неће бити решени оглашавањем у часопису, али ће се на њихово постојање указати и сигурно убрзати могућност проналажења решења. Треба увек имати на уму колико је значајна улога медија и колико истицање нерешених проблема, а још више постигнутих резултата у овој групацији библи-

отека може, са једне стране да афирмише струку, а са друге стране да пружи широј јавности адекватну и релевантну информацију.

Седиште Заједница библиотека универзитета у Србији је у Београду у Универзитетској библиотеци «Светозар Марковић». Заједница има статус правног лица, са правима, обавезама и одговорностима које произлазе из Устава, закона и Статута.

Мисија

Заједница библиотека универзитета у Србији постоји да би развијала и промовисала библиотекарску струку и унапредила професионални и материјални статус запослених у библиотекама чланицама.⁹

Визија

Заједница библиотека универзитета у Србији у будућности ће представљати извор и стециште знања, информација и вештина потребних библиотекама чланицама да ефикасно и квалитетно испуњавају захтеве својих корисника и локалних заједница којима служе.

Заједница ће представљати централно чвориште мреже која повезује библиотеке чланице, а кроз које ће протичати информације потребне за успешно пословање библиотека чланица.

Заједница библиотека универзитета у Србији ће бити спона библиотека чланица ка окружењу.

Она ће представљати интересе и потребе библиотека чланица али ће и артикулисати захтеве које појединци – корисници и друштво као целина постављају библиотекама чланицама.

Циљеви

Своју мисију Заједница библиотека универзитета у Србији остварује испуњавањем следећих циљева:

- Стално унапређење квалитета услуга библиотека чланица.
- Утврђивање и спровођење заједничких циљева, политика и стратегија библиотека чланица везаних за развој библиотечно-информационе делатности у Србији.
- Усвајање препорука за стандардизацију квалитета рада библиотека, заштиту фондова, изградњу заједничких депозита, перманентно образовање библиотекара и реализацију међународне сарадње.
- Остваривање сарадње са свим релевантним чиниоцима у матичним институцијама у циљу изградње дигиталних репозиторијума

---

⁹ „Мисија“, Заједница библиотека универзитета у Србији,
<http://zbus.rs/cir/index.php?a=misija&b=cirilica>

који би обухватили научну и стручну продукцију свих сарадника и одабране едукационе материјале.

- Остваривање сарадње стручњака запослених у библиотекама чланицама и осталих релевантних чинилаца у циљу израде материјала и реализације програма за унапређивање информационих знања грађана, а у складу са циљевима, политикама и стратегијама Заједнице.

- Организовање стручних скупова, реализација издавачке делатности и предузимање осталих активности у циљу информисања стручне и шире јавности о резултатима рада Заједнице.

- Промовисање вредности информационог друштва и активности које доприносе његовој изградњи.¹⁰

---

¹⁰„Визија“, Заједница библиотека универзитета у Србији,
<http://zbus.rs/cir/index.php?a=vizija&b=cirilica>

Создание Объединения университетских библиотек в Сербии

Библиотеки факультетов, высших учебных заведений, специальные и институтские библиотеки в комплексе с университетскими библиотеками образуют определённую, специфическим образом упорядоченную систему, предназначенную для удовлетворения особых требований и потребностей в научном и образовательном контексте. И в нашей стране, и во всём мире создание отраслевых объединений является первым шагом в области инициативы на пути преодоления и решения дилемм и проблем статусного и профессионального характера. Все сотрудники библиотек, вузов и научных учреждений, даже с учётом всего своеобразия и специфики их деятельности, нуждаются в том, чтобы сгруппироваться в определённые отраслевые объединения.

Если рассматривать это в историческом разрезе, то со времени возникновения первой инициативы - в 1972 году и вплоть до 1992 года – работа библиотечных специалистов в вузовских и научно-исследовательских библиотеках проходила на территории города Белграда, о чём мы узнаём из сохранившейся документации.

Инициатива, касающаяся реформирования сообщества библиотечкарей в «Объединение университетских библиотек Белграда», и определение основ их деятельности были чётко определены на первом заседании Библиотечной комиссии, в компетенцию которой входит также и библиотечное дело. Заседание состоялось 25 мая 1972 года, что и зафиксировала Лидия Суботин, главный библиотекарь университетской библиотеки: «На современном этапе своего развития и в его перспективе Белградский университет должен решить множество задач и выполнить много условий...»¹¹.

Подписание договора о самоуправлении «Объединения университетских библиотек Белграда»¹² состоялось в Белграде, 12 июня 1975 года, а первое учредительное собрание было проведено 12 января 1976 года. На собрании был принят «Устав Объединения университетских библиотек Белграда»¹³. «Собрание Объединения как наиболее представительный орган охватывало делегатов-библиотечкарей, препо-

---

¹¹ „Протокол первого заседания Библиотечной комиссии и комиссии по библиотечному делу“. Архив Университетской библиотеки «Светозар Маркович», № 1218/1 от 16 мая 1972 года.

¹² „Договор о самоуправлении Объединения университетских библиотек Белграда“. Архив Университетской библиотеки «Светозар Марковић», № 199/1-75.

¹³ „Устав Объединения университетских библиотек Белграда“. Архив Университетской библиотеки «Светозар Маркович».

давателей, студентов, делегатов от заинтересованных научных сообществ, сообществ, связанных с образованием, культурой, а также делегатов от торговых палат. Основной целью Объединения было создание единой информационно-библиотечной системы Университетов в стране и за её пределами, по образцу развитых университетских центров во Франции, Англии, Германии»¹⁴ и других европейских стран.

Было отмечено, что 50 белградских библиотек находятся в неблагоприятном материальном положении, на чём спустя почти 30 лет снова можно было бы сделать акцент.

Статус библиотекарей на факультетах не оценивается должным образом, так как более 80 % их находится в ведении служб общего пользования факультетов. Необходимо подчеркнуть, что и ныне на многих факультетах библиотеки остаются в рамках «прочих учреждений», и, что является абсолютно недопустимым в эпоху информатики, их невозможно найти на факультетских сайтах.

Было подчёркнуто, что необходимость придания библиотеками статуса и стандартизации библиотечной работы впоследствии должна стать одной из задач Объединения университетских библиотек Сербии. Необходимо внести изменения в подход к информации, который должен быть изменён в корне, а в связи с этим нужно изменить и организацию работы в библиотеках. В процессе решения определённых проблем, сбора документации не должно быть бумажной волокиты, здесь должен превалировать организованный подход. Объединённые библиотеки должны представлять собой одно из звеньев системы преподавания и научной работы в системе высшего образования. Нужно также систематически работать над ознакомлением пользователей с техникой, используемой в научно-исследовательской работе.

Библиотекарям как профессионалам в научно-исследовательском и образовательном процессе университетов необходимо периодически работать над усовершенствованием своего уровня, чтобы наравне с профессорско-преподавательским составом быть в авангарде научно-исследовательской работы.

На ежегодных собраниях объединение университетских библиотек Белграда рассматривало текущие и узкоспециальные темы.

---

¹⁴ Стела Филиппич-Матутинович и Вера Петрович, „Роль Объединения университетских библиотек Сербии в профессиональном развитии библиотек“ *Лидерство среди библиотек*. (Белград: Филологический факультет Белградского университета; Библиотечное общество Сербии, 2007): с. 99-109.

Предлагаемые доклады всегда отличались актуальностью и имели исключительное значение для развития вузовских библиотек.

В 1982 году была организована беседа с целью получения от вузовских библиотек конкретных замечаний и дополнений, касающихся проблем «Номенклатуры каталогизации работы в библиотеках и информационно-документационных подразделениях на территории Социалистической Республики Сербии».

В 1983 году Объединение университетских библиотек Белграда принимало активное участие в разработке «Инструкций, касающихся процесса работы в библиотеках вузовского подчинения, и способа использования библиотечного материала».

В рамках Объединения университетских библиотек Белграда были также приняты и координационные меры, направленные на приобретение иностранных периодических изданий из разных областей на конвертируемой основе и на решение проблем.

Получение дохода в области информационно-библиотечной деятельности всегда актуально, поэтому Объединение университетских библиотек Белграда разработало замечания к «Проекту договора о самоуправлении и о получении дохода».

В 1984 году актуальной была тема «Информационно-библиотечная система Белградского университета». Это сообщение было прочитано на втором избирательном заседании Объединения университетских библиотек Белграда.

Члены Объединения университетских библиотек Белграда принимали активное участие в дискуссии о стандартах и нормативах для вузовских библиотек.

В 1985 году было проведено второе избирательное заседание Объединения университетских библиотек Белграда.

В работу Объединения университетских библиотек Белграда в 1987 году включаются университетские библиотеки городов Ниша и Крагуеваца.

Для девяностых годов была характерна деятельность в рабочих группах, сформированных для решения отдельных вопросов. Рассматривались проблемы, связанные с (в серб. оригинале) СНТИЮ (в переводе на русск. Системы научно-технологической информации Югославии); с проектом Закона о библиотечной деятельности; Закона об Университете; Закона об общественной деятельности; рассматривались также стандарты, касающиеся вузовских библиотек. Велась активная работа по введению библиотечной статистики, были собраны данные о ведении библиотечной статистики в отечественных библиотеках, а также образцы различных видов библиотечных операций в

иностранных библиотеках, чтобы их опыт мог экстраполироваться на условия труда в нашей стране.

Закупка являются насущным вопросом, поэтому имел место поиск решений для преодоления проблем, связанных с приобретением зарубежных и отечественных публикаций

Необходимость в отраслевом объединении на уровне республики инициировала создание Объединения университетских библиотек Сербии. По инициативе центрального Управления и развития Университетской библиотеки «Светозар Маркович», а также группы вузовских библиотекарей в 1992 году Объединение университетских библиотек Белграда переросло в Объединение университетских библиотек Сербии.

На учредительном собрании¹⁵ 29 октября 1992 года был принят план работы. На нём присутствовали коллеги из всех шестнадцати университетов Сербии: из Белградского университета; из Белградского Университета искусств; из университета г. Крагуеваца; из университета г. Ниша; из университета г. Нови Сад и Приштинского университета. В процессе работы приоритетными задачами Объединения стали: компьютеризация сети вузовских библиотек Сербии, рассмотрение и предложение решения, касающегося организационно-статусных и финансовых проблем работников библиотек, стремление к проведению скоординированной закупки, к применению библиотечных стандартов, постоянному повышению уровня квалификации библиотечных работников.

На учредительном собрании было сформировано 5 комиссий:

1. комиссию по развитию;
2. комиссию по экономическому положению и статусу библиотек;
3. комиссию по усовершенствованию работы библиотек;
4. комиссию по скоординированным закупкам;
5. комиссию по защите библиотечного материала.

На факультете горного дела и геологии 12 июня 1995 года состоялось второе собрание Объединения университетских библиотек Сербии. „Учитывая то, что проект сети (в серб. оригинале) СНТИС (в переводе на русск. Система научно-технологической информации Сербии) имеет большое значение для университетских библиотек, профессор Душан Сурла ознакомил присутствующих с новейшей информацией о новом софтвере. Больше всего дискуссий было в связи с возможностями будущей системы, с компактностью софтверских

---

¹⁵ „Объединения университетских библиотек Сербии“, Информации Объединения университетских библиотек Сербии, 1 годовщ., № 1 (1995): 1.

пакетов, которые уже применяются, и с преобразованием внесённых библиографических данных для работы с новой системой“¹⁶.

18 июня 1996 года на юридическом факультете в Белграде было проведено третье собрание Объединения университетских библиотек Сербии. На нём рассматривались Стандарты и Инструкция, касающиеся работы вузовских библиотек, обсуждались проблемы статуса работников библиотек. В весьма позитивном ключе велась дискуссия об (в серб. оригинале) ИЗБУС-е (в переводе на русск. Информационном Объединении университетских библиотек Сербии), а также о начале издания нового теоретического и профессионального журнала.

5 июня 1997 года на строительном факультете в Белграде было проведено четвёртое избирательное собрание Объединения университетских библиотек Сербии.

Изучая современные информационные потоки, Объединение университетских библиотек Сербии в 1997 году начало реализацию проекта «Интернет в библиотеках». В предыдущем году на территории Югославии был введён Интернет-сервис, и он нашёл своё применение только в больших библиотечных центрах. Пользование Интернетом имеет всеобъемлющее значение и его внедрение охватывало обслуживание оборудования, написание учебников и саму реализацию курса.

Предполагалось внедрить три уровня:

1. Вводный курс, предназначенный для всех библиотекарей, с целью их ознакомления со всей необходимой информацией об Интернете, о характеристиках компьютерных сетей, о методах подхода к информации и её использования в библиотеках.

2. „Продвинутый“ курс, предназначенный для лиц, имеющих опыт пользования компьютерами, с тенденцией, чтобы они могли успешно пользоваться всеми интернет-сервисами и выполнять информационные функции.

3. Специализированный курс¹⁷ предназначался для библиотекарей, разработчиков библиотечных систем в библиотеках, а также для библиотекарей, в обязанности которых входит развитие библиотечного дела по месту работы, и которые успешно овладели предыдущими курсами.

---

¹⁶ „Второе собрание Объединения университетских библиотек Сербии“, *ИОУБС – Информация Объединения университетских библиотек Сербии*, 1 годовщ., № 2 (1995): 1.

¹⁷ „Интернет в библиотеках: курс для библиотекарей“, *ИОУБС - Информация Объединения университетских библиотек Сербии*, 3 годовщ., №. 4 (1997): 2.

Пятое собрание Объединения университетских библиотек Сербии состоялось 6 октября 1998 года в ректорате Университета г. Крагуевац. Темой собрания стала следующая тема: «Приобретение публикаций: проблемы девяностых».

В 1999 году в рамках второй части проекта «Интернет для библиотекарей» был внедрён курс: «Оформление дизайна и проведение библиотечной Web-презентации». Была разработана модель обучения библиотекарей с целью разработки дизайна и проведения библиотечной Web-презентации. К этому проекту прилагались также учебник и дискета, а обучающиеся сотрудники прибыли из университетов Белграда, Ниша, Крагуеваца и Приштины.

Народная библиотека Сербии была принимающей стороной при проведении шести собраний на протяжении периода с 2000 до 2005 года.

В 2000 году на очередном, 6-ом собрании Объединения университетских библиотек Сербии, тема специального собрания была такой: «Теоретические аспекты научного информирования и реальные возможности наших библиотек». Особо подчёркивалось значение воплощения всех проектов, относящихся к автоматизации процесса работы библиотек в целом.

В 2001 году на 7-ом избирательном собрании было избрано руководство Объединения университетских библиотек Сербии и организовано специальное научное собрание на тему: «Информационные технологии и библиотечное дело». Вместе с новой эпохой пришла и новая электронная информация. Закупка оснащения и обучение библиотекарей для работы с ним приведёт к успеху.

В 2002 году на очередном, 8-ом собрании Объединения университетских библиотек Сербии в качестве специальной темы фигурировала следующая: «Пользование электронными источниками информации». Предложенные доклады ознакомили с отечественным и иностранным опытом пользования доступными источниками в реферально-информационных отделениях больших библиотек. На обсуждение были вынесены различные аспекты развития и использования электронных источников информации и их применения в международных информационных системах до появления цифровой библиотеки и семантического веб-сервиса.

В 2003 году на очередном, 9-ом собрании Объединения университетских библиотек Сербии, была заявлена тема: «Работа в системе общей каталогизации». Рассматривалась как вопросы, касающиеся инфраструктуры сети и включения в неё библиотек, так и проблемы, связанные с процессом описания в каталогах библиотечных

подразделений и их классификацией. Работа в общем каталоге требует определённой стандартизации; то же самое касается и образования библиотекарей для ведения такой работы и получения лицензии для работы в общем каталоге, о чём уже ранее велись дискуссии.

Было принято решение о том, чтобы Объединение университетских библиотек Сербии с 2003 года стало членом LIBER (оригинальное название: *Ligue des Bibliothèques Européennes de Recherche*).

В 2004 году, на 10-ом очередном собрании Объединения университетских библиотек Сербии, в качестве специальной темы была предложена следующая: «Образование кадров и пользователей в библиотечно-информационной деятельности». Изменения в образовании обуславливают изменения в области библиотечно-информационной деятельности, а пользователям даются преимущества в зависимости от библиотечного фонда.

В 2005-ом году на 11-ом избирательном собрании Объединения университетских библиотек Сербии была заявлена такая тема: «Библиотечные стандарты и статус библиотек и библиотекарей». На собрании подчёркивалось, что принят Закон о высшем образовании, ведётся также подготовка Закона о библиотечной деятельности, поэтому возникла необходимость быстро и эффективно действовать в том направлении, чтобы в Уставах университетов были отражены и стандартизированы значение и роль библиотеки и библиотекарей.

Собрания Объединения университетских библиотек Сербии с 2006 года проходят в Университетской библиотеке «Светозар Маркович», там же находится и центральный офис руководства Объединения.

В 2006 году на очередном, 12-ом собрании Объединения университетских библиотек Сербии, велась дискуссия об изменении статуса вузовских библиотек в соответствии с изменениями уставов университетов в Сербии, а также об их приближении и приведении в соответствие с европейскими стандартами. На собрании были приняты «Миссия», «Видение» и «Цель» Объединения университетских библиотек Сербии.

В 2007 году на очередном, 13-ом собрании Объединения университетских библиотек Сербии, был проведён семинар, посвящённый недавно переведённым Международным стандартам ИСО 2789, посредством которых регулируется сбор данных для международной библиотечной статистики в области информации и документации. На заседании был принят проект, касающийся миссии, целей и видения Объединения университетских библиотек Сербии.

На очередном, 14-ом собрании Объединения университетских библиотек Сербии, в 2008 году обсуждались следующие темы: «WEB 2.0»; «Библиотеки в Сингапуре»; «Перспектива и развитие (в серб. оригинале) КоБСОН-а (в переводе на русск. Консорциума библиотек Сербии по координированному приобретению)», а также отчёт 10 IFLA (Международной федерации библиотечных ассоциаций и учреждений) о межбиблиотечном обмене и доставке документов.

В 2009 году, на очередном, 15-ом собрании Объединения университетских библиотек Сербии в центре внимания были такие темы: «Роль, особенности и употребление SCIndeks (Сербского цитатного индекса) » и «Авторские права и библиотеки в Сербии». Велись также и дискуссии об Инструкции по пользованию факультетскими библиотеками. Докторанты, стипендиаты Министерства науки Республики Сербии (141 человек) подписали петицию об изменении и применении инструкций о пользовании факультетскими библиотеками. Докторанты ходатайствуют о том, чтобы появилась возможность пользоваться книгами и других факультетов, как это принято за границей. В статье 14-ой Инструкции о работе вузовских библиотек регулируется постоянное и временное пользование библиотек. Присутствующие библиотекари обменялись опытом, накопленным на факультетах, на которых они работают, утверждая, что Инструкция в их библиотеках – действует. Магистр Биляна Косанович внесла предложение: разработать пилотный проект и изготовить для докторантов карточки, с помощью которых они могли бы пользоваться всеми библиотеками, а через год обсудить результаты.

В 2010 году на 16-ом избирательном заседании Объединения университетских библиотек Сербии параллельно с протокольной частью, касающейся выборов руководства Объединения, рассматривались темы: «Зачем (в серб. оригинале) в КоБСОН-е (в переводе на русск. Консорциуме библиотек Сербии по координированному приобретению) всё время внедряется что-то новое, если большинство любит старое (на работе)?»; «Что нового в библиотечном деле в мире и чего ожидать?»; «Наброски о впечатлениях от посещения Национальной Медицинской библиотеки США и университетских библиотек Калифорнии».

Темами 17-ого ежегодного собрания Объединения университетских библиотек Сербии в 2011 году были: Проекты: «TEMPUS» и «EUROPEANA»; доклад о «LIBER» - «Повторное открытие библиотек»; «Мультимедийный документ как результат учебного процесса на кафедре библиотечного дела и информатики»; «СМС-сервисы в работе библиотек».

В 2012 году, на 18-ом ежегодном собрании Объединения университетских библиотек Сербии, рассматривались темы: «Стандарты для библиотек вузов» и «Стандарты для библиотек научно-исследовательских институтов и учреждений»; «КоБСОН(в серб. оригинале; в переводе на русск. Консорциум библиотек Сербии по координированному приобретению) или обо всём понемногу».

В качества тем на 19-ом собрании Объединения университетских библиотек Сербии в 2013-ом году были заявлены: «(в серб. оригинале) КОБСОН (в переводе на русск. Консорциум библиотек Сербии по координированному приобретению) или есть ли у нас причины для волнения»; «Цифровой репозиторий Белградского университета, университета г. Ниша и г. Крагуеваца; Путеводители LibGuides Университетской библиотеки «Светозар Маркович» по научным областям». Были представлены проекты, реализующиеся в настоящее время в Университетской библиотеке «Светозар Маркович»; были также представлены результаты обучения членов Объединения университетских библиотек Белграда.

Темами 20-ого заседания Объединения университетских библиотек Сербии в 2014 году стали: «Реализация DOI PhD»; «Сотрудничество с вузовскими и научно-исследовательскими институтами и учреждениями: Оцифровка докторских диссертаций по требованию пользователя»; «Аккредитационные программы постоянного научного усовершенствования в библиотечно-информационной деятельности». Был также представлен курс: «Информационная письменность в библиотеках: коммерческие и некоммерческие электронные источники информации».

В 2015 году на 21 избирательном собрании Объединения университетских библиотек Сербии было избрано руководство Объединения и библиотеки, входящие в состав Объединения, были ознакомлены с Аккредитованными курсами на 2015 год.

Этот короткий обзор проведения ежегодных собраний Объединения университетских библиотек Сербии иллюстрирует её деятельность и стремление усовершенствовать библиотечное дело, содействовать профессиональному развитию работников библиотек университетов, факультетов и научно-исследовательских учреждений.

В глобальном масштабе ассоциации специалистов являются единственными профессиональными сообществами, в рамках которых могут и должны решаться профессиональные проблемы. На съезде IFLA в 2002 году была организована отдельная секция, работа которой была посвящена руководству объединениями библиотек MLAS (Management of Library Associations).

Работа Объединения строится на общественных началах. По мере надобности руководство Объединения может создавать постоянные или временные совещательные, научные и профессиональные комиссии для изучения и подготовки отдельных вопросов, входящих в сферу их компетенции, для изучения проблем усовершенствования библиотечного дела как научно-преподавательской базы и с целью продвижения вперед библиотечно-информационной системы.

Все члены руководящих органов Объединения университетских библиотек Сербии являются волонтерами. Свою деятельность они компенсируют за счёт средств от членских взносов. В соответствии с рекомендациями IFLA необходимо создать возможность для привлечения минимум одного лица, в чьи обязанности входило бы взять на себя все организационные дела, касающиеся презентации целей Объединения среди общественности.

В большинстве случаев коммуникация осуществляется в электронном виде. Электронная коммуникация значительно облегчает распространение информации о сообществе библиотекарей, которые в большинстве случаев работают одни или же с небольшим количеством коллег. Для осуществления коммуникации Объединение университетских библиотек Сербии создало свой сайт, на котором библиотекари могут найти всю релевантную информацию, относящуюся к работе Объединения: (www.zbus.rs).

Необходимость в пропаганде этого профессионального объединения, появившаяся уже в начале работы Объединения университетских библиотек Сербии, реализуется посредством информационного вестника.

«Журнал «Инфотека» появился после того, как шесть лет издавалась информационная газета «Информация Объединения университетских библиотек Сербии» (в серб. оригинале ИЗБУС). Эта газета выходила с 1995 до 2000 года, в 2000 году вышел только один номер. Как подчеркнула редакционная коллегия в первом номере, газета предназначена для библиотекарей, документалистов, информационных и других сотрудников библиотек, (в серб. оригинале) ИНДОК-центров (в русск. переводе – центров информации и документации деятельности) и других подразделений Белграда, Ниша, Нови Сада, Крагуеваца и Приштины.

Потребности, связанные с расширением информационного фонда, а также увеличением необходимости издания научных и специальных текстов, превышали возможности газеты (в серб. оригинале) «ИЗБУС», (в переводе на русск. Информации Объединения университетских библиотек Сербии). На протяжении всего времени

своего издания журнал, посвящённый информатике и библиотечному делу, будет отслеживать все современные актуальные тренды в развитии библиотечно-информационной науки в области отечественных и мировых достижений. Связь между человеком и информацией является неизбежной. Источник информации, её хранение, средства связанные с программным обеспечением и аппаратными средствами для работы с ними, в одинаковой степени необходимы пользователю в области информационных технологий, который информацию готовит, или же тому, который ею пользуется»¹⁸.

Объединение издаёт журнал «Инфотека: журнал по библиотечному делу и информатике» ISSN 1450-9687 (печатное издание), а также и ISSN: 2217-9461 (электронное издание), которое доступно на сайте: www.infoteka.bg.ac.rs.

На протяжении первых четырёх лет издания труды публиковались на сербском языке, а на пятый год издания большинство трудов издавались на двух языках (на сербском и английском языках).

В 2008 году «Инфотека» изменила формат. Динамика выхода в свет не менялась, выходило по два номера в год, отдельно или как два номера в одном. В журнале было опубликовано более 280 научных и специальных статей.

С 2014 года журнал «Инфотека: журнал по библиотечному делу и информатике» изменил подзаголовок на: «журнал по цифровым гуманитарным наукам».

С целью информировать все библиотеки, входящие в Объединение университетских библиотек Сербии, обо всех актуальных трендах в этой области появилась необходимость основать определённое профессиональное печатное издание.

«Вузовские библиотеки» ISSN: 1820-0095 (печатное издание), ISSN: 2217-6349 (электронное издание) начали издаваться в 2004 году, и до сентября 2014 года вышел 51 номер, в котором печатались новости, интервью с отечественными и иностранными специалистами, обзоры совещаний с описанием библиотек, □ всего 378 текстов. Все номера доступны на сайте: www.zbus.rs.

Вплоть до 5 номера, вышедшего в 2006 году, «Вузовские библиотеки» выходили в бумажном и электронном вариантах, а с 6 номера – выходят только в электронном варианте. На начальном этапе издания редакционная коллегия привлекала также профессионального

---

¹⁸ Вера Петрович, „Электронные издания Объединения университетских библиотек Сербии“ (Работа была представлена на конференции 9 ICSL международные встречи библиотекарей-славистов, Сараево, Босния и Герцеговина, 14-17 апреля 2013 г).

журналиста, ничего не оставляя на волю случая, с такой целью, что газета, являющаяся информационным органом Объединения, трансформируется в один из ведущих журналов из области библиотечно-информационных наук. В 2006 году обстоятельства обусловили отказ от печатной версии, сменилась редколлегия и издание этого органа идёт не по восходящей, а уже по нисходящей траектории, что прослеживается и в динамике его выхода в свет.

Предоставление академическому сообществу информации о потенциалах вузовских и научно-исследовательских библиотек посредством журнала одновременно обеспечивало и надлежащий уровень коммуникации не только между пользователями и библиотеками, а и между самими библиотекарями. Не следует недооценивать и тот факт, что библиотеки определённого типа, а здесь их много, сталкиваются с определёнными трудностями и проблемами в рамках своего учреждения и самой группы. Проблемы не могут быть решены за счёт того, что будут вынесены на страницы журнала, однако их существование гарантированно укажет на возможность найти решение и ускорить его реализацию. Необходимо всегда иметь в виду, насколько значимой является роль средств массовой информации и насколько очерчивание круга нерешённых проблем, а ещё больше – достигнутых в этой группе библиотек результатов, может, с одной стороны, содействовать утверждению профессии, а, с другой стороны, предоставить широкой общественности адекватную и релевантную информацию.

Центральный офис Объединения университетских библиотек Сербии находится в Белграде, в Университетской библиотеке «Светозар Маркович». Объединение имеет статус юридического лица, наделённого правами и ответственностью, следующими из Конституции, закона и Устава.

Миссия

Целью Объединение университетских библиотек Сербии является содействие развитию библиотечного дела, усовершенствование профессионального и материального статуса сотрудников, работающих в библиотеках, входящих в Объединение.¹⁹

---

¹⁹ „Миссия“, Объединение университетских библиотек Сербии, <http://zbus.rs/cir/index.php?a=misija&b=cirilica>

Видение

Объединение университетских библиотек Сербии в будущем будет представлять собой источник и место накопления знаний, информации и профессионального опыта, необходимых библиотекам, входящим в Объединение, для эффективного и качественного выполнения требований своих пользователей и местных сообществ, которых обслуживают библиотеки.

Объединение будет представлять собой центральный узел сети, связывающий библиотеки, которые входят в Объединение. Через него будет проходить информация, необходимая для успешной деятельности библиотек-членов Объединения.

Объединение университетских библиотек Сербии станет связующим звеном между библиотеками, входящих в Объединение, и окружающим миром.

Объединение будет представлять интересы и потребности библиотек, входящих в его состав, а также будет формулировать требования, которые частные лица-пользователи и общество в целом ставят перед библиотеками-членами Объединения.

Цели

Свою миссию Объединение университетских библиотек Сербии осуществляет посредством достижения следующих целей:

- постоянного усовершенствования качества услуг библиотек-членов Объединения;
- определения и достижения общих целей, политики и стратегий библиотек-членов Объединения, связанных с развитием библиотечно-информационной деятельности в Сербии;
- принятия рекомендаций по стандартизации качества работы библиотек, защиты фондов, создания общих депозитов, периодического повышения квалификации библиотекарей и ведения международного сотрудничества;
- реализации сотрудничества со всеми релевантными исполнителями в центральных учреждениях с целью создания цифровых репозиториев, которые бы охватывали научную и специальную продукцию всех сотрудников и избранные учебные материалы;
- осуществления сотрудничества между специалистами, работающими в библиотеках, входящих в состав Объединения, и прочими релевантными исполнителями с целью разработки материалов и реализации программы усовершенствования знаний граждан, - в соответствии с целями, политикой и стратегией Объединения;

- организации собраний специалистов, реализации издательской деятельности и принятия других мер с целью информирования профессиональной и широкой общественности о результатах работы Объединения;

- пропаганды преимуществ информационного общества и деятельности, вносящей вклад в его создание.²⁰

Вероника Ярмач,
Института языкознания
Национальной академии наук
Украины

---

²⁰ „Видение“, Объединение университетских библиотек Сербии,
<http://zbus.rs/cir/index.php?a=vizija&b=cirilica>

Libraries - members of Serbia Academic Library Association

Summary

Faculty, academic, and special libraries, together with the University libraries form one specifically regulated system, with special requirements and needs in scientific and educational terms. In our country, as well as in the world, professional associations are the first level of taking initiative and solving the status and professional dilemmas and problems. All library professionals in higher education and research institutions, with all its peculiarities and specifics, have the need for pooling in certain professional associations.

Historically, from the first initiatives in 1972 until 1992, the work of professional librarians in higher education and research libraries took place on the territory of Belgrade. Academic Library Association in Belgrade has grown in Serbia Academic Library Association in 1992.

In 1992 Serbia Academic Library Association was established at the University Library "Svetozar Markovic". Association is joined by libraries from all six state universities and from research institutes.

At the time of establishment, the Association had about fifty members and today has one hundred and sixty-three.

Mission

Serbia Academic Library Association has the aim to develop and promote library profession, professional and financial status of staff in member libraries.

Vision

Serbia Academic Library Association in the future will be a meeting place, source of knowledge and information, and will also meet the requirements of its customers and communities they serve.

Association will be the central hub of a network that connects the member libraries and through that will circulate the information needed for successful work.

Objectives

- Continuous improvement of service quality in member libraries.
- Identification and implementation of common objectives, policies and strategies of member libraries related to the development of library and information profession in Serbia.

- Approval of recommendations for standardization of library quality, protection of funds, the construction of joint deposits, continuing education of librarians and the realization of international cooperation.
- Realization of cooperation with all relevant stakeholders in their home institutions in order to build a digital repository that would include scientific and technical production of all academic staff and selected educational materials.
- Realization of cooperation of experts employed in the member libraries and other relevant factors in order to prepare materials and program information for improving citizens' knowledge and in accordance with the objectives, policies and strategies of the Association.
- Organizing conferences, publishing and promoting activities in order to inform the experts and the general public about the performance of the Association.
- Promoting the values of the information society and activities that contribute to its development.

Serbia Academic Library Association promotes the work through information media.

INFOtheca (E-journal) is a professional journal of informatics and Library Science published since the year 2000. It publishes scientific, technical and review articles. The works are about the application of the information technology in librarianship, about scientific information and communication, the impact of information technology on the development of modern academic and special libraries, as well as about the new knowledge in library and information science. You can find the available numbers from 2004 on <http://infoteka.bg.ac.rs/>.

The Academic Libraries (E-journal) is a professional journal published since 2004, on the recommendation of the International Federation Section of Library Associations IFLA. It was published in paper and electronic form, up to number 5 in 2006. The aim of the journal is to report regularly on the activities of members of Academic Library Association of Serbia and to bring interesting contributions for the library, and for the wider public.

<http://zbus.rs/lat/index.php?a=visokoskolske&b=latinica&c=glavna&d=jedan>

Документа о Заједници библиотека универзитета у Београду

На основу члана 133. и 134. Устава СР Србије, чл. 9. Закона о библиотекама Србије, Универзитетска библиотека "Светозар Марковић" у Београду, библиотеке у саставу факултета Универзитета у Београду, библиотеке у саставу научних института удружених у Универзитет у Београду, библиотеке Студентског културног центра и Дома културе "Студентски град" у Београду, на основу међусобне равноправности и узајамне сагласности одлучиле су да се удруже у

ЗАЈЕДНИЦУ БИБЛИОТЕКА УНИВЕРЗИТЕТА У БЕОГРАДУ
о чему закључују овај

САМОУПРАВНИ СПОРАЗУМ

Члан 1.

У циљу међусобне сарадње и вођења јединствене политике развоја библиотека Универзитета у Београду, изградње јединственог библиотечно–информационог система Универзитета, боље организације и рационализације рада, као и усклађивања заједничких интереса, образује се Заједница библиотека Универзитета у Београду (у даљем тексту: Заједница).

Заједница се образује и у циљу разматрања и решавања питања од заједничког интереса за научне и образовне задатке Универзитета у Београду, као и због изградње јединственог библиотечно – информационог система у СР Србији.

Члан 2.

Заједницу чине: Универзитетска библиотека "Светозар Марковић" у Београду, као самостална организација удруженог рада, библиотеке у саставу факултета Универзитета у Београду, библиотеке научних института удружених у Универзитет у Београду и библиотеке Студентског културног центра и Дома културе "Студентски град" у Новом Београду.

Члан 3.

Заједница је самостална и самоуправна.

Заједница има својство правног лица.

Седиште Заједнице је у Београду.

Заједницу представља председник.

Начин и услови вођења стручних и административних послова одредиће се Статутом Заједнице.

ЗАДАЦИ ЗАЈЕДНИЦЕ

Члан 4.

У циљу унапређивања библиотекарства као научно – наставне базе и даљег развоја научне и образовне делатности факултета и научних института, односно Универзитета, задаци Заједнице су следећи:

1. израда дугорочних програма развоја библиотека Универзитета у Београду;

2. израда заједничких пројеката за изградњу јединственог библиотечко – информационог система;

3. договор о координираном вођењу планске набавне политике уопште и посебно, реализације плана набавне политике иностране литературе;

4. старање о обради фондова применом јединствених правила за машинску обраду података (каталогизација, класификација и др.);

5. старање о координираном раду на Централном каталогу библиотека Универзитета у Београду и осталим централним каталозима;

6. старање о остваривању међубиблиотечке позајмице;

7. старање о остваривању међубиблиотечке размене;

8. израда и публикување специјалних библиографија и других стручних публикација;

9. старање о статусу и условима рада библиотека и библиотечких кадрова;

10. предлагање и разматрање програма за обучавање корисника;

11. утврђивање јединствених критеријума за избор библиотечких кадрова;

12. предлагање, разматрање и усвајање методских упутстава и стандарда за рад библиотека, као и за вођење јединствене библиотечке статистике;

13. старање о стручном и перманентном образовању и усавршавању библиотечких кадрова;

14. организовање заједничких акција од ширег друштвеног и културног интереса;

15. договор о заједничкој набавци изузетно скупе опреме за механизацију и аутоматизацију рада библиотека и њено заједничко коришћење;

16. старање о стварању заједничког депозита библиотечког материјала;

17. сарадња са Заједницом матичних библиотека Србије и другим одговарајућим организацијама и установама ради изградње јединственог библиотечко – информационог система у Републици и обављања других задатака Заједнице;

18. истицање позитивних примера рада библиотечких радника и у том циљу додељивље одговарајућих признања и награда за постигнуте резултате;

19. разматрање и обављање других послова у циљу усклађивања и координације рада универзитетских библиотека у интересу развоја образовног, научно – истраживачког рада и научних информација;

УПРАВЉАЊЕ ЗАЈЕДНИЦОМ

Члан 5.

Због обављања послова и задатака Заједнице предвиђених овим Споразумом образују се следећи органи:

Скупштина Заједнице,
Извршни одбор Заједнице,
Одбор самоуправне контроле.

Члан 6.

Скупштину Заједнице чине:

- по три делегата сваког факултета, односно научних института удружених у Универзитет у Београду, од којих је обавезно један из реда библиотечких радника, други из реда наставника, односно научних радника, а трећи из реда студената, односно наставног особља;

- два делегата Универзитета у Београду;

- четири делегата Универзитетске библиотеке "Светозар Марковић";

- по један делегат библиотека Студентског културног центра и Дома културе "Студентски град";
  - два делегата Савеза социјалистичке омладине Универзитета у Београду;
  - један делегат Удружења универзитетских наставника и других научних радника СР Србије;
  - један делегат Савеза библиотечких радника Београда;
  - један делегат Заједнице матичних библиотека Србије;
  - један делегат Народне библиотеке Србије;
  - по један делегат републичких самоуправних интересних заједница за усмерено образовање, науку и културу Србије;
  - по један делегат Привредне коморе Србије и Привредне коморе Београда;
  - један делегат Синдиката радника друштвених делатности Београда;
- Чланови Скупштине бирају се, односно делегирају на две године.

Члан 7.

Скупштина:

- доноси Статут и друга општа акта Заједнице;
- бира Извршни одбор Заједнице;
- бира председника Заједнице;
- одлучује о приступању самоуправним споразумима и о закључивњу уговора о сарадњи Заједнице са другим заједницама и организацијама удруженог рада;
- разматра годишњи извештај о раду Заједнице;
- бира делегате за Скупштину Универзитета у Београду и за одговарајуће заједнице, као и за одговарајуће организације удруженог рада;
- утврђује заједничке циљеве развоја библиотечке делатности Универзитета, као и разматра друга питања од интереса за рад библиотека, даје одговарајуће препоруке у циљу остваривања задатака Заједнице и вођења заједничке политике;
- врши и друге послове од заједничког интереса које јој повере чланице Заједнице, као и Универзитет у Београду.

Члан 8.

Скупштину сазива председник Заједнице на предлог Извршног одбора, односно најмање 15 чланова Заједнице и руководи њеним радом на седницама.

Члан 9.

Скупштина може пуноважно расправљати ако је присутна већина делегата.

Одлуке се доносе већином гласова присутних делегата.

Члан 10.

Извршни одбор Заједнице има најмање 9 чланова које бира Скупштина из својих редова на две године.

Председник Заједнице је председник Извршног одбора.

Извршни одбор бира потпредседника и секретара из реда својих чланова.

Члан 11.

Извршни одбор иницира и припрема питања о којима одлучује Скупштина и извршава одлуке, закључке и препоруке Скупштине и стара се о пословању Заједнице и извршењу њених задатака.

Члан 12.

Председника Заједнице бира Скупштина из реда библиотечких и наставних, односно научних радника, чланова Скупштине.

Председник Заједнице, по правилу, се бира непосредним и тајним гласањем на две године, уколико Скупштина не одлучи другачије.

Члан 13.

Одбор самоуправне контроле врши контролу пословања Извршног одбора, а нарочито у погледу законитости рада, коришћења и располагања материјално – финансијским средствима Заједнице.

Одбор самоуправне контроле има три члана.

Начин избора Одбора самоуправне контроле одредиће се Статутом Заједнице.

Извештаје о својим налазима Одбор самоуправне контроле подноси члановима Заједнице најмање једанпут годишње.

Члан 14.

Делокруг рада Извршног одбора, председника Заједнице, као и Одбора самоуправне контроле, ближе ће се одредити Статутом Заједнице.

Члан 15.

Скупштина и извршни одбор Заједнице могу према потреби образовати сталне или повремене саветодавне, научне и стручне комисије за проучавање и припремање појединих питања из њихове надлежности, за проучавање проблема на унапређивању библиотекарства као научно – наставне базе и ради унапређивања библиотечко – информационог система.

ФИНАНСИРАЊЕ ЗАЈЕДНИЦЕ

Члан 16.

Рад Заједнице се финансира из средстава која обезбеђују:

Универзитет у Београду;

Универзитетска библиотека "Светозар Марковић" у Београду;

- факултети, односно научни институти удружени у Универзитет у Београду;

- одговарајуће интересне заједнице;

- привредне организације и њихове асоцијације.

Сталне годишње доприносе факултета и научних института за библиотеке учлањене у Заједницу, утврђује Скупштина Заједнице.

ИСТУПАЊЕ ИЗ ЗАЈЕДНИЦЕ

Члан 17.

Сваки потписник овог Споразума може да иступи из Заједнице под условом да о својој одлуци писмено обавести Заједницу најмање шест месеци унапред и да изврши своје обавезе према Заједници до дана иступања.

ПРЕЛАЗНЕ И ЗАВРШНЕ ОДРЕДБЕ

Члан 18.

Иницијативни одбор за образовање Заједнице библиотека Универзитета у Београду, сазваће прву Скупштину Заједнице, која ће изабрати органе Заједнице предвиђене овим Споразумом.

Члан 19.

Универзитет врши права и обавезе према Заједници сходно правима и обавезама које Универзитет по своме Статуту има према факултетима и научним институтима удруженим у Универзитет.

Заједница је дужна да одлуке Скупштине и других органа Универзитета који се тичу задатака Заједнице, разматра и спроводи, односно заузима ставове.

Члан 20.

Потписивање овог Споразума у име факултета и научних института удружених у Универзитет, Универзитетске библиотеке "Светозар Марковић", Студентског културног центра и Дома културе "Студентски град", извршиће декани факултета, директори института, управник Универзитетске библиотеке "Светозар Марковић" и управници Студентског културног центра и Дома културе "Студентски град", односно друга лица овлашћена одлукама надлежних органа факултета, института и институција, који су одлучили да приступе овом Споразуму.

Члан 21.

Овај Самоуправни Споразум ступа на снагу даном потписивања.

Члан 22.

По један примерак овог Споразума чува сваки потписник Споразума.

У Београду 12.06.1975. године

На основу члана 7 Самоуправног споразума о удруживању у Заједницу библиотека Универзитета у Београду од 12. јуна 1975. године Скупштина заједнице библиотека Универзитета у Београду на дан 12. 01. 1976. године доноси

СТАТУТ ЗАЈЕДНИЦЕ БИБЛИОТЕКА УНИВЕРЗИТЕТА У БЕОГРАДУ

I Основне одредбе

Члан 1.

Овим Статутом, у складу са Самоуправним споразумом о удруживању у Заједницу библиотека Универзитета у Београду (у даљем тексту Заједница), радни људи удружени у библиотеке Универзитета у Београду преко својих делегата у Скупштини ближе уређују положај Заједнице, заједнички рад и пословање удружених библиотека, управљање заједничким пословима и међусобне односе библиотека у оквиру Заједнице.

Члан 2.

Заједница је самоуправна организација добровољно удружених библиотека Универзитета у Београду, која је основана у циљу међусобне сарадње и вођења јединствене политике њиховог развоја, изградње јединственог библиотечко–информационог система Универзитета, боље организације и рационализације рада, као и усклађивање заједничких интереса.

Циљ Заједнице је и разматрање и решавање питања од заједничког интереса за научне и образовне задатке Универзитета у Београду, као и изградња јединственог библиотечко – информационог система у СР Србији.

Члан 3.

Заједницу чине: Универзитетска библиотека "Светозар Марковић" у Београду, библиотеке у саставу факултета Универзитета у Београду, библиотеке научних института удружених у Универзитет у Београду и библиотеке Студентског културног центра у Београду и Дома културе Студентски град у Новом Београду.

Члан 4.

Заједница је самостална и самоуправна организација са својством правног лица.

Назив Заједнице је: Заједница библиотека Универзитета у Београду.

Седиште Заједнице је у Београду – Булевар Револуције бр. 71 (Универзитетска библиотека у Београду).

Члан 5.

Заједница има свој печат округлог облика са текстом: "Заједница библиотека Универзитета у Београду".

Члан 6.

Задаци Заједнице су следећи:

- израда дугрочних програма развоја библиотека Универзитета у Београду;
- израда заједничких пројеката за изградњу јединственог библиотечко – информационог система;
- договор о координираном вођењу планске набавне политике иностране литературе;
- старање о обради фондова применом јединствених правила за машинску обраду података (каталогизација, класификација и др.);
- старање о координираном раду на централном каталогу библиотеке Универзитета у Београду и осталим централним каталозима;
- старање о остваривању међубиблиотечке позајмице;
- старање о остваривању међубиблиотечке размене;
- израда и публикавање специјалних библиографија и других стручних публикација;
- старање о статусу и условима рада библиотека и библиотечких кадрова;
- предлагање и разматрање програма за обучавање корисника;
- утврђивање јединствених критеријума за избор библиотечких кадрова;
- предлагање, разматрање и усвајање методолошких упутстава и стандарда за рад библиотека, као и за вођење јединствене библиотечке статистике;

- старање о стручном и перманентном образовању и усавршавању библиотечких кадрова;
- организовање заједничких акција од ширег друштвеног и културног интереса;
- договор о заједничкој набавци изузетно скупе опреме за механизацију и аутоматизацију рада библиотека и њено заједничко коришћење;
- старање о стварању заједничког депозита библиотечког материјала;
- сарадња са Заједницом матичних библиотека Србије и другим одговарајућим организацијама и установама ради изградње јединственог библиотечко – информационог система у Републици и обављање других задатака Заједнице;
- истицање позитивних примера рада библиотечких радника и у том циљу додељивање одговарајућих признања и награда за постигнуте резултате;
- разматрање и обављање других послова у циљу усклађивања и координације рада универзитетских библиотека у интересу развоја образовног, научно – истраживачког рада и научних информација.

Члан 7.

У обављању својих задатака Заједница сарађује са органима друштвено–политичких заједница, научним, културним, образовним и другим установама и организацијама.

Члан 8.

Рад Заједнице је јаван и она на пригодан начин обавештава јавност о свом раду.

II Чланство

Члан 9.

Чланови Заједнице могу бити библиотеке Универзитета у Београду.

Библиотеке чланице Заједнице равноправно учествују у раду органа Заједнице и у доношењу и остваривању програма рада Заједнице.

III Самоуправљање у Заједници

Члан 10.

За обављање својих послова и задатака Заједница има следеће органе:

Скупштину Заједнице,
Извршни одбор Заједнице,
Одбор самоуправне контроле.

Члан 11.

Скупштину Заједнице чине:

- по три делегата сваког факултета, односно научних института удружених у Универзитет у Београду, од којих је обавезно један из реда библиотечких радника, други из реда наставника, односно научних радника, а трећи из реда студената односно наставног особља;
- два делегата Универзитета у Београду;
- четири делегата Универзитетске библиотеке "Светозар Марковић";
- по један делегат библиотека Студентског културног центра и Дома културе "Студентски град";
- два делегата Савеза социјалистичке омладине Универзитета у Београду;
- један делегат Удружења универзитетских наставника и других научних радника СР Србије;
- један делегат Савеза библиотечких радника Београда;
- један делегат Заједнице матичних библиотека Србије;
- један делегат Народне библиотеке Србије;
- по један делегат републичких самоуправних интересних заједница за усмерено образовање, науку и културу Србије;
- по један делегат Привредне коморе Србије и Привредне коморе Београда;
- један делегат синдиката радника друштвених делатности Београда.

Чланове Скупштине бирају на факултетима и институтима зборови радних људи, односно надлежни органи других организација из става 1 овог члана на две године.

Члан 12.

Скупштина:

- доноси Статут и друга општа акта Заједнице;

- бира Извршни одбор Заједнице;
- бира председника Скупштине Заједнице;
- бира председника Извршног одбора Заједнице;
- бира Одбор самоуправне контроле;
- одлучује о приступању самоуправним споразумима и о закључивању уговора о сарадњи Заједнице са другим заједницама и организацијама удруженог рада;
- разматра годишњи извештај о раду Заједнице;
- бира делегате за Скупштину Универзитета у Београду и за одговарајуће заједнице, као и разматра друга питања од интереса за рад библиотеке, даје одговарајућу препоруку у циљу остваривања задатака Заједнице и вођења заједничке политике;
- врши и друге послове од заједничког интереса које јој повере чланице, као и Универзитет у Београду.

Члан 13.

Скупштину сазива председник Скупштине Заједнице по својој иницијативи или на предлог Извршног одбора односно најмање 15 делегата чланова Скупштине.

Члан 14.

Скупштина може пуноважно расправљати ако је присутно више од половине укупног броја делегата чланова скупштине.

Одлуке се доносе већином гласова присутних делегата.

Члан 15.

Председника Скупштине Заједнице (у даљем тексту: председник заједнице) бира Скупштина Заједнице из реда библиотечких и наставних, односно научних радника делегата Скупштине.

Председник Заједнице бира се непосредним и тајним гласањем на две године.

Скупштина може одлучити да се избор председника врши јавним гласањем.

Члан 16.

Председник Заједнице представља Заједницу, потписује одлуке Скупштине и стара се о њиховом извршењу.

Председник припрема и сазива седнице Скупштине и руководи њиховим радом.

Члан 17.

Извршни одбор је колегијални пословни орган Заједнице.

Извршни одбор има 11 чланова које бира Скупштина из својих редова на две године. Избор се врши непосредним тајним гласањем уколико Скупштина не одлучи да се избор врши јавним гласањем.

Члан 18.

Председника Извршног одбора Заједнице бира Скупштина Заједнице из реда својих чланова.

Избор председника се врши непосредним тајним гласањем уколико Скупштина не одреди да се избор врши јавним гласањем.

Председник Извршног одбора припрема, сазива, председава седницама Извршног одбора, потписује и извршава њихове одлуке.

Извршни одбор из реда својих чланова бира подпредседника и секретара.

Члан 19.

Извршни одбор иницира и припрема питања о којима одлучује Скупштина и извршава одлуке, закључке и препоруке Скупштине и стара се о пословању Заједнице и извршењу њених задатака.

Члан 20.

Одбор самоуправне контроле има пет чланова које делегирају чланице Заједнице према групама наука (техничке науке, друштвено–хуманитарне науке, медицинске, биотехничке науке и групација удружених института).

Одбор самоуправне контроле има право и дужност да о уоченим појавама обавести удружене чланице, Скупштину и Извршни одбор.

Члан 21.

Скупштина и Извршни одбор Заједнице могу према потреби образовати сталне или повремене саветодавне, научне и стручне комисије за проучавање и припремање појединих питања из њихове надлежности, за проучавање проблема на унапређивању библиоте-

карства као научно–наставне базе и ради унапређења библиотечно–информационог система.

IV Финансирање Заједнице

Члан 22.

Рад Заједнице се обезбеђује из средстава која обезбеђују:

- Универзитет у Београду;
- Универзитетска библиотека "Светозар Марковић" у Београду;
- факултети, односно научни институти удружени у Заједницу;
- одговарајуће интересне заједнице;
- привредне организације и њихове асоцијације.

Сталне годишње доприносе факултета и научних института за библиотеке учлањене у Заједницу утврђује Скупштина Заједнице.

V Иступање из Заједнице

Члан 23.

Сваки члан Заједнице може да иступи из Заједнице под условом да о својој одлуци писмено обавести Заједницу најмање шест месеци унапред и да изврши своје обавезе према Заједници до дана иступања.

VI Завршне одредбе

Члан 24.

Универзитет у Београду врши права и обавезе према Заједници сходно правима и обавезама које Универзитет по своме статуту има према факултетима и научним институтима удруженим у Универзитет. Заједница је дужна да одлуке Скупштине и других органа Универзитета који се тичу задатака Заједнице разматра и спроводи односно заузима ставове.

Члан 25.

Овај Статут ступа на снагу даном доношења.

У Београду, 1976. године.

Документа о Заједници библиотека универзитета у Србији

На основу члана 21. и 30. Закона о друштвеним организацијама и удружењима грађана (сл. гл. СРС бр. 24/82) Скупштина "Заједнице библиотека Универзитета у Србији" на седници одржаној 29.X 1993. године у Београду прогласила је

СТАТУТ ЗАЈЕДНИЦЕ БИБЛИОТЕКА УНИВЕРЗИТЕТА У СРБИЈИ

ОПШТЕ ОДРЕДБЕ

Члан 1.

Заједница библиотека Универзитета у Србији (у даљем тексту: Заједница) је друштвена организација у којој се удружују библиотеке универзитета у Србији ради остваривања заједничких циљева и задатака утврђених овим Статутом и законом.

Члан 2.

Назив друштвене организације је "Заједница библиотека универзитета у Србији".

Седиште организације је у Београду – Булевар краља Александра бр. 71.

(Универзитетска библиотека "Светозар Марковић").

Заједница своју активност обавља на територији Републике Србије.

Члан 3.

Заједница има својство правног лица са правима обавезама и одговорностима које проилазе из Устава, закона и Статута.

Заједницу представља Извршни одбор, а заступа председник Председништва. У случају спречености председника Председништва замењује га члан Председништва кога одреди Председништво.

Члан 4.

Заједница има печат који је округлог облика, садржи назив и седиште Заједнице исписано српским језиком, ћиричним и латиничним писмом.

Штамбиљ Заједнице је правоугаоног облика, садржи назив и седиште Заједнице, исписано српским језиком, ћиричним писмом.

ЦИЉЕВИ ЗАДАЦИ

Члан 5.

Заједница подстиче и координира активност својих чланова на остваривању заједничких циљева и задатака у складу са Уставом, Законом о друштвеним организацијама и удружењима грађана и другим законским прописима.

У остваривању циљева и задатака из става 1. овог члана Заједница има следеће циљеве:

1. Израда дугорочних програма развоја библиотека универзитета у Србији;
2. Старање о изградњи јединственог библиотечко-информационог система;
3. Договор о планској, координираној набавној политици уопште и посебно, и о реализацији планске набавне политике иностране литературе;
4. Старање о обради фондова применом јединствених правила за машинску обраду података (каталогизација, класификација и др.);
5. Старање о заштити библиотечког материјала у фондовима високошколских библиотека;
6. Старање о координираном раду на централним каталозима;
7. Старање о остваривању међубиблиотечке позајмице;
8. Старање о остваривању међубиблиотечке размене;
9. Међународна сарадња са светским библиотечким асоцијацијама и институцијама и међународна размена стручњака;
10. Израда и публиковање специјалних библиографија и других стручних публикација;
11. Старање о статусу и условима рада библиотека и библиотечких кадрова;
12. Израда програма за обучавање корисника;

13. Израда методских упутстава и стандарда за рад библиотека као и за вођење јединствене библиотечке статистике;
14. Старање о стручном и перманентном образовању и усавршавању библиотечких кадрова;
15. Договор о координацији и набавке опреме за аутоматизацију рада библиотека и њено заједничко коришћење;
16. Старање о стварању заједничког депозита библиотечног материјала;
17. Сарадња са Заједницом библиотека Србије и другим одговарајућим организацијама и установама ради изградње јединственог библиотечно-информационог система у Републици Србији и обављања других задатака;
18. Предлагање чланова Заједнице (институција и појединаца) за доделу библиотечких награда;
19. Разматрање и обављање других послова у циљу усклађивања и координације рада универзитетских библиотека у интересу развоја, образовања, научно-истраживачког рада и научних информација;

Члан 6.

Ради остваривања заједничких потреба и интереса у Заједници доносе се програми и планови рада.

Планови се усклађују са плановима чланица Заједнице и других организација када је у питању општи друштвени интерес.

ОДНОСИ И САРАДЊА ЗАЈЕДНИЦЕ СА ДРУГИМ ОРГАНИЗАЦИЈАМА И ЗАЈЕДНИЦАМА

Члан 7.

Заједница може позивати на седнице Скупштине и њених органа представнике других заједница са којима је успостављена сарадња ради разматрања питања од обостраног интереса.

Члан 8.

Заједница се може удруживати у друге облике удруживања, савезе и сл. ради остваривања заједничких циљева.

Члан 9.

Заједница може бити члан сродне међународне организације и удружења ако се то не противи интересима Републике Србије и СР Југославије, а у складу са договором о координацији међународне сарадње друштвених организација.

Члан 10.

О учлањењу – приступању у чланство код друге организације, како у земљи тако и у иностранству Заједница би одредила – Председништво Скупштине Заједнице које ће доносити одлуке, или ће се о томе непосредно изјашњавати.

ЧЛАНСТВО У ЗАЈЕДНИЦИ БИБЛИОТЕКА

Члан 11.

Свака институција у саставу универзитета, а која има библиотеку у саставу факултета односно института може под једнаким условима да ступи у чланство Заједнице.

Члан 12.

Одлуку о пријему у чланство доноси Скупштина Заједнице.

Члан 13.

Чланови Заједнице имају једнака права.

Члановима Заједнице не могу се ограничити права изузев ако је то законом предвиђено.

Члан 14.

Права, дужности и обавезе чланова Заједнице су:

- да бира и да буде биран у органе и друга тела Заједнице;
- да буде информисан о раду Заједнице и њених органа;
- да буде информисан о материјално-финансијском пословању Заједнице;
- да даје предлоге, мишљења и примедбе на рад органа Заједнице и да о заузетом ставу буде обавештен;
- да учествује у извршавању својих обавеза;
- да уредно плаћа чланарину.

Члан 15.

Чланство у Заједници престаје – самовољним иступањем – искључењем.

Услови за искључење су предвиђени посебним општим актом – дисциплинским правилником.

ЈАВНОСТ РАДА

Члан 16.

Рад Заједнице је јаван.

Заједница је дужна да предузме потребне мере како би обезбедила јавност свог рада и да чланови буду стално информисани о раду и проблемима Заједнице, о одлукама и другим актима донетим у Заједници, као и да се члановима омогући увид у остваривање циљева и задатака Заједнице, и коришћење средстава.

У сврху информисања чланства Заједница може користити средства јавног информисања, своја гласила, извештаје и слично.

УПРАВЉАЊЕ ЗАЈЕДНИЦОМ И ОРГАНИ

Члан 17.

Органи Заједнице су:

1. Скупштина Заједнице
2. Председништво скупштине Заједнице
3. Извршни одбор
4. Надзорни одбор
5. Комисије

Члан 18.

Највиши орган Заједнице је Скупштина Заједнице коју чине овлашћени представници институција удружених у универзитете у Србији као и значајне друштвене и библиотечке институције, и то у следећем односу: факултет, односно научни институт који има до 10 библиотечких радника, у Скупштини је заступљен са једним (1) до два (2) представника библиотечких радника и једним (1) представником научно-наставног особља; уколико има до 20 библиотечких радника,

представљају га до четири (4) представника библиотечких радника и два (2) представника наставно-научног особља; уколико има више од двадесет (20) библиотечких радника, представљају их шест (6) представника библиотечких радника и три (3) представника наставно-научног особља.

Универзитетска библиотека "Светозар Марковић" у Београду; Универзитетска библиотека "Никола Тесла" у Нишу; Универзитетска библиотека у Крагујевцу; Библиотека "Матице Српске" у Новом Саду и Народна и универзитетска библиотека у Приштини заступљене су са по четири (4) представника свака.

Библиотеке "Студентског центра" и Дома културе "Студентски град" заступа по један (1) представник.

Сваки универзитет заступа по један (1) представник.

Катедру за библиотекарство заступа по један (1) представник.

Министарства за науку и технологију, образовање и културу заступљена су са по једним (1) представником.

Народну библиотеку Србије заступа један (1) представник.

Заједницу библиотека Србије заступа по (1) представник.

Члан 19.

Мандат представника траје 4 године.

Члан 20.

Скупштина Заједнице:

- доноси Статут Заједнице;
- утврђује заједничке циљеве развоја библиотечке делатности универзитета и разматра друга питања од интереса за рад библиотека, а у вези са тим даје одговарајуће препоруке у циљу остваривања задатака Заједнице и вођења заједничке политике;
- одлучује о закључивању уговора о сарадњи Заједнице са другим заједницама и организацијама;
- доноси одлуку о приступању заједнице домаћим и страним удружењима;
- именује Извршни и Надзорни одбор;
- бира председника и потпредседника Скупштине Заједнице и секретара Заједнице;
- доноси опште акте Заједнице;
- доноси план и програм активности Заједнице;

- доноси финансијски план Заједнице и разматра резултате рада у текућој години;
- доноси одлуку о престанку рада Заједнице;
- врши и друге послове од заједничког интереса које јој повере чланице Заједнице, односно универзитети у Србији;

Члан 21.

Радам Скупштине руководи председник.

Скупштина Заједнице сазива се према потреби, а најмање једном годишње.

Скупштина Заједнице од својих чланова бира председника и потпредседника Скупштине и секретара Заједнице, са мандатом од четири године.

Скупштину сазива председник Скупштине Заједнице по својој иницијативи, на предлог Извршног одбора, односно на предлог најмање двадесет (20) чланова Скупштине.

Скупштина може пуноправно расправљати ако је присутно више од половине укупног броја представника – чланова Скупштине. Одлуке се доносе већином гласова присутних представника.

Члан 22.

Председник Скупштине Заједнице представља Заједницу, потписује одлуке Скупштине и стара се о њиховом извршењу, Председник Скупштине Заједнице припрема и сазива седнице Заједнице и руководи њиховим радом.

Члан 23.

Председништво Скупштине Заједнице чине председник, потпредседник, секретар, председник Извршног одбора и председници Комисија. Председништво Скупштине Заједнице припрема седнице, прима сугестије чланица између седница.

Председништво Скупштине Заједнице разматра и друга питања која му се на основу овог статута ставе у надлежност.

Председништво Скупштине Заједнице задужено је да успоставља контакт са јавношћу у циљу упознавања шире друштвене јавности са деловањем ове Заједнице.

Члан 24.

Секретар Заједнице непосредно извршава одлуке и закључке Скупштине Заједнице, Извршног одбора, Надзорног одбора и других тела Заједнице.

Секретар Заједнице је одговоран за свој рад Скупштини Заједнице.

Члан 25.

Извршни одбор је извршни орган Скупштине Заједнице.

Извршни одбор има 13 чланова.

Извршни одбор из редова својих чланова бира председника и потпредседника јавним гласањем.

Извршни одбор усваја предлоге комисија и стара се о њиховом извршавању, а седнице Извршног одбора одржавају се према потреби.

Седнице Извршног одбора сазива председник, а у случају његове спречености потпредседник.

Секретар Заједнице је по функцији члан Извршног одбора.

Извршни одбор самостално одлучује о свим питањима из своје надлежности, а за свој рад је одговоран Скупштини заједнице.

Члан 26.

Извршни одбор:

- утврђује предлоге статута и предлоге других општих аката које доноси Скупштина

- стара се о извршењу одлука Скупштине Заједнице;

- доноси одлуке о висини годишњег доприноса за финансирање рада и пословања Заједнице;

- усваја предлоге комисија и стара се о њиховом извршавању;

- обавља друге послове које му повери Скупштина.

Члан 27.

Надзорни одбор има три члана.

Надзорни одбор из својих редова бира председника.

Надзорни одбор разматра финансијско и књиговодствено пословање Заједнице, као и периодичне обрачуне и завршни рачун Заједнице.

Уколико надзорни одбор уочи неправилности у финансијско-материјалном пословању Заједнице, председник је дужан да у року од

три дана о томе обавести председника Скупштине Заједнице ради предузимања одговарајућих мера.

Надзорни одбор за свој рад одговара Скупштини Заједнице.

Члан 28.

Скупштина или Извршни одбор могу према потреби образовати сталне или повремене саветодавне, научне и стручне комисије за проучавање и припремање појединих питања из њихове надлежности, за проучавање проблема на унапређивању библиотекарства као научно-наставне базе и ради унапређења библиотечко-информационог система.

Члан 29.

Скупштина Заједнице или Извршни одбор образују следеће сталне комисије:

- Комисија за развој
- Комисија за економски и статусни положај библиотека
- Комисија за унапређење библиотечког пословања
- Комисија за израду стандарда
- Комисију за координирану набавку
- Комисија за заштиту библиотечког материјала.

Скупштина или Извршни одбор, по потреби, могу да образују и друге комисије неопходне за њен рад. Комисије су за свој рад одговорне органу који их је образовао.

Члан 30.

Мандат чланова Извршног одбора, Надзорног одбора, председника и потпредседника Скупштине, председника и потпредседника Извршног и Надзорног одбора као и Секретара траје 4 године.

ФИНАНСИРАЊЕ ЗАЈЕДНИЦЕ

Члан 31.

Рад Заједнице се финансира из средстава која обезбеђују:

- универзитети у Србији;
- самосталне библиотеке удружене у ову заједницу;

- факултети, институти и организације чије су библиотеке удружене у Заједницу.

Сталне годишње доприносе за све чланице учлањене у Заједницу утврђује Скупштина Заједнице, односно Извршни одбор.

Члан 32.

Заједница се може финансирати и из других извора средстава.

ИСТУПАЊЕ ИЗ ЗАЈЕДНИЦЕ

Члан 33.

Свака чланица Заједнице може да иступи из Заједнице уколико о својој одлуци писмено обавести Заједницу најмање шест месеци унапред и да изврши своје обавезе према Заједници до дана иступања.

ПРЕСТАНАК РАДА ЗАЈЕДНИЦЕ

Члан 34.

Заједница престаје са радом:

- ако у свом саставу има мање од 15 чланица
- ако не остварује задатке утврђене овим Статутом.

На предлог председника Скупштине Заједнице, Скупштина Заједнице доноси одлуку о престанку рада Заједнице.

Након престанка рада Заједнице, по подмирењу свих обавеза, остатак средстава припашће Универзитетској библиотеци "Светозар Марковић" у Београду.

ПРЕЛАЗНЕ И ЗАВРШНЕ ОДРЕДБЕ

Члан 35.

Статут Заједнице ступа на снагу даном прихватања од стране Скупштине Заједнице. Измене и допуне Статута Заједнице вршиће се на начин предвиђен за његово доношење.

Република Србија
МИНИСТАРСТВО УНУТРАШЊИХ ПОСЛОВА
СЕКРЕТАРИЈАТ У БЕОГРАДУ
УПРАВА ЗА УПРАВНЕ ПОСЛОВЕ
Одељење за управне послове
број 212-1-69/93
дана 1. 4.1994.г.
Београд

На основу члана 21 и 36 Закона о друштвеним организацијама и удружењима грађана (Сл. гл. СРС бр. 24/82) Скупштина "Заједнице библиотека универзитета у Србији" на седници Скупштине одржаној 1. 6. 2001. године прогласила је

СТАТУТ ЗАЈЕДНИЦЕ БИБЛИОТЕКА УНИВЕРЗИТЕТА У СРБИЈИ

I ОПШТЕ ОДРЕДБЕ

чл. 1

Заједница библиотека универзитета у Србији (у даљем тексту: Заједница) је друштвена организација у коју се удружују библиотеке универзитета, виших школа, научно-истраживачких и сродних установа у Србији ради остваривања заједничких циљева и задатака утврђених овим Статутом и законом.

чл. 2

Назив друштвене организације је "Заједница библиотека универзитета у Србији".

Седиште организације је у Београду-Булевар краља Александра бр. 71 (Универзитетска библиотека "Светозар Марковић").

Заједница своју активност обавља на територији Републике Србије.

чл. 3

Заједница има својство правног лица са правима, обавезама и одговорностима које произилазе из Устава, закона и Статута.

Заједницу представља Извршни одбор, а заступа председник председник Председништва. У случају спречености председника Председништва замењује га члан Председништва кога одреди Председништво.

Надлежни орган Заједнице - Извршни одбор доноси одлуку о одређивању лица кога ће председник Председништва овластити да депонује потпис. Лице чији је потпис депонован има право да потписује налоге за пренос средстава и друга финансијска документа самостално, до одређеног износа (или по врсти плаћања обавеза или на други начин дефинисано).

чл. 4

Заједница има свој печат и штамбиљ.

Печат је округлог облика, садржи назив и седиште Заједнице исписано српским језиком, ћириличним писмом.

Штамбиљ је правоугаоног облика, садржи назив и седиште Заједнице, исписано српским језиком, ћириличним писмом.

II ЦИЉЕВИ И ЗАДАЦИ

чл. 5

Заједница подстиче и координира активност својих чланова на остваривању заједничких циљева и задатака у складу са Уставом, Законом о друштвеним организацијама и удружењима грађана и другим законским прописима.

У остваривању циљева и задатака из става 1. овог члана Заједница има следеће обавезе:

1. Израда дугорочних програма развоја библиотека универзитета, виших школа, научно-истраживачких и сродних установа у Србији;
2. Старање о изградњи јединственог библиотечко-информационог система;
3. Договор о планској координираној набавној политици уопште и посебно, о реализацији планске набавне политике иностране литературе;
4. Старање о обради фондова применом јединствених правила за машинску обраду података (каталогизација, класификација и др.);
5. Старање о заштити библиотечког материјала у фондовима (високошколских) ових библиотека;
6. Старање о координираном раду на централним каталозима;
7. Старање о остваривању међубиблиотечке позајмице;
8. Старање о остваривању међубиблиотечке размене;
9. Међународна сарадња са светским библиотечким асоцијацијама и институцијама и међународна размена стручњака;

10. Израда и публикување специјалних библиографија и других стручних публикација;
11. Старање о статусу и условима рада библиотека и библиотечких кадрова;
12. Израда програма за обучавање корисника;
13. Израда методских упутстава и стандарда за рад библиотека као и за вођење јединствене библиотечке статистике;
14. Старање о стручном и перманентном образовању и усавршавању библиотечких кадрова;
15. Договор о координацији набавке опреме за аутоматизацију рада библиотека и њено заједничко коришћење;
16. Старање о стварању заједничког депозита библиотечког материјала;
17. Сарадња са Заједницом библиотека Србије и другим одговарајућим организацијама и установама ради изградње јединственог библиотечко-информационог система у Републици Србији, као и обављање других задатака;
18. Предлагање чланова Заједнице (институција и појединаца) за доделу библиотечких награда;
19. Разматрање и обављање других послова у циљу усклађивања и координације рада библиотека-чланица у интересу развоја образовања, научно-истраживачког рада и научних информација.

чл. 6

Ради остваривања заједничких потреба и интереса у Заједници доносе се програми и планови рада.

Планови се усклађују са плановима чланица Заједнице и других организација када је у питању општи друштвени интерес.

III ОДНОСИ И САРАДЊА ЗАЈЕДНИЦЕ СА ДРУГИМ ОРГАНИЗАЦИЈАМА И ЗАЈЕДНИЦАМА

чл. 7

Заједница може позивати на седнице Скупштине и њених органа представнике других заједница са којима је успостављена сарадња ради разматрања питања од обостраног интереса.

чл. 8

Заједница се може удруживати и у друге облике удруживања, савезе и сл. ради остваривања заједничких интереса.

чл. 9

Заједница може бити члан сродне међународне организације или удружења ако се то не противи интересима Републике Србије и СР Југославије, а у складу са Договором о координацији међународне сарадње друштвених организација.

чл. 10

Заједница одређује Председништво Скупштине Заједнице да доносе одлуке о учлањењу - приступању у чланство код друге организације, како у земљи тако и у иностранству или ће се о томе непосредно изјашњавати.

IV ЧЛАНСТВО У ЗАЈЕДНИЦИ БИБЛИОТЕКА

чл. 11

Свака институција у саставу универзитета, виша школа, научно-истраживачка или сродна установа која има библиотеку у саставу може под једнаким условима да ступи у чланство Заједнице.

чл. 12

Одлуку о пријему у чланство доноси Скупштина Заједнице.

чл. 13

Чланови Заједнице имају једнака права.

Члановима Заједнице не могу се ограничавати права изузев ако је то законом предвиђено.

чл. 14.

Права, дужности и обавезе чланова Заједнице су:

- да бира и да буде биран у органе и друга тела Заједнице;
- да буде информисан о раду Заједнице и њених органа;
- да буде информисан о материјално-финансијском пословању Заједнице;
- да даје предлоге, мишљења примедбе на рад органа Заједнице и да о заузетом ставу буде обавештен;
- да учествује у извршавању својих обавеза;
- да уредно плаћа чланарину.

чл. 15

Чланство у Заједници престаје самовољним иступањем, односно искључењем.

Услови за искључење су предвиђени посебним општим актом, тј. дисциплинским правилником.

V ЈАВНОСТ РАДА

чл. 16

Рад Заједнице је јаван.

Заједница је дужна да предузме потребне мере како би обезбедила јавност свог рада, стално информисање чланова о раду Заједнице, о одлукама и другим актима донетим у Заједници, као и омогућавање члановима увид у остваривање циљева и задатака Заједнице и коришћење средстава.

У сврху информисања чланства Заједнице могу се користити средства јавног информисања, гласила Заједнице, извештаји и слично.

чл. 17

Заједница се у оквиру својих послова бави и издавачком делатношћу у оквиру које издаје своје гласило, односно часопис, као и друге публикације.

VI УПРАВЉАЊЕ ЗАЈЕДНИЦОМ И ЊЕНИ ОРГАНИ

чл. 18

Органи Заједнице су:

1. Скупштина Заједнице
2. Председништво Скупштине Заједнице
3. Извршни одбор
4. Надзорни одбор
5. Комисије

чл. 19

Највиши орган Заједнице је Скупштина Заједнице коју чине овлашћени представници чланица Заједнице и значајних друштвених и библиотечких установа, и то у следећем односу: чланица која има до 10 библиотечких радника, у Скупштини је заступљена са једним (1) до два (2) представника библиотечких радника и једним (1) представником наставно-научног особља, односно не-библиотечког кадра; уколико има до двадесет (20) библиотечких радника, представљају је до четири (4) представника библиотечких радника и два (2) представника не-библиотечког особља; уколико има више од (20) библи-

отечких радника, представљају је шест (6) представника библиотечких радника и три (3) представника не-библиотечког особља.

Универзитетска библиотека "Светозар Марковић" у Београду, Универзитетска библиотека "Никола Тесла" у Нишу, Универзитетска библиотека у Крагујевцу, Библиотека "Матице Српске" у Новом Саду и Народна и универзитетска библиотека у Приштини, заступљене су са четири (4) представника свака.

Библиотеке "Студентског културног центра" и Дома културе "Студентски град" заступа 1 представник.

Сваки универзитет заступа (1) представник.

Катедру за библиотекарство заступа један (1) представник.

Министарства за науку и технологију, образовање и културу заступљена су са једним (1) представником.

Народну библиотеку Србије заступа један (1) представник.

Заједницу библиотека Србије заступа један (1) представник.

чл. 20

Мандат представника траје четири (4) године.

чл. 21

Скупштина Заједнице:

- доноси Статут Заједнице;
- утврђује заједничке циљеве развоја библиотечке делатности чланица и разматра друга питања од интереса за рад библиотека, а у вези са тим даје одговарајуће препоруке у циљу остваривања задатака Заједнице и вођења заједничке политике;
- одлучује о закључивању уговора о сарадњи Заједнице са другим заједницама и организацијама;
- доноси одлуку о приступању заједнице домаћим и страним удружењима;
- именује Извршни и Надзорни одбор;
- бира председника и потпредседника Скупштине Заједнице и секретара Заједнице;
- доноси опште акте Заједнице;
- доноси план и програм активности Заједнице;
- доноси финансијски план Заједнице и разматра резултате рада у текућој години, и на основу извештаја Надзорног одбора, усваја завршни рачун и периодични обрачун Заједнице;
- доноси одлуку о престанку рада Заједнице;
- врши и друге послове од заједничког интереса које јој повере чланице Заједнице, односно универзитети у Србији.

чл. 22

Радам Скупштине руководи председник.

Скупштина Заједнице сазива се према потреби, а најмање једном годишње.

Скупштина Заједнице од својих чланова бира председника и потпредседника Скупштине и секретара Заједнице, са мандатом од четири (4) године.

Скупштину сазива председник Скупштине Заједнице по својој иницијативи, на предлог Извршног одбора, односно на предлог најмање двадесет (20) чланова Скупштине.

Скупштина може пуноважно расправљати ако је присутно више од половине укупног броја представника Скупштине. Одлуке се доносе већином гласова присутних представника.

чл. 23

Председник Скупштине представља Заједницу, потписује одлуке Скупштине и стара се о њиховом извршењу. Председник Скупштине Заједнице сазива седнице Скупштине Заједнице и руководи њиховим радом.

чл. 24

Председништво Скупштине Заједнице чини председник, потпредседник, секретар, председник Извршног одбора и председници Комисија. Председништво Скупштине Заједнице припрема седнице, прима сугестије чланица између седница. Председништво Скупштине Заједнице разматра и друга питања која му се на основу овог статута ставе у надлежност.

Председништво Скупштине Заједнице задужено је да успоставља контакт са јавношћу у циљу упознавања шире друштвене јавности са деловањем Заједнице.

чл. 25

Секретар Заједнице непосредно извршава одлуке и закључке Скупштине Заједнице, Извршног одбора, Надзорног одбора и других тела Заједнице. Секретар Заједнице је одговоран за свој рад Скупштини Заједнице.

чл. 26

Извршни Одбор је извршни орган Скупштине Заједнице.

Извршни одбор има 13 чланова.

Извршни одбор из редова својих чланова бира председника и потпредседника јавним гласањем.

Извршни одбор усваја предлоге комисија и стара се о њиховом извршавању. Седнице Извршног одбора сазива председник, а у случају његове спречености потпредседник.

Секретар Заједнице је по функцији члан Извршног одбора.

Извршни одбор самостално одлучује о свим питањима из своје надлежности, а за свој рад је одговоран Скупштини Заједнице.

чл. 27

Извршни одбор:

- утврђује предлоге статута и предлоге других општинских аката које доноси Скупштина;
- стара се о извршењу одлука Скупштине Заједнице;
- доноси одлуке о висини годишњег доприноса за финансирање рада и пословања Заједнице;
- усваја предлоге комисија и стара се о њиховом извршавању;
- обавља друге послове које му повери Скупштина.

чл. 28

Надзорни одбор има 3 члана;

Надзорни одбор из својих редова бира председника;

Надзорни одбор разматра финансијско и књиговодствено пословање Заједнице, као и периодичне обрачунае и завршни рачун Заједнице;

Уколико Надзорни одбор утврди неправилности у финансијско-материјалном пословању Заједнице, председник је дужан да у року од три дана о томе обавести председника Скупштине Заједнице ради предузимања одговарајућих мера.

Надзорни одбор за свој рад одговара Скупштини Заједнице.

чл. 29

Скупштина или Извршни одбор могу према потреби образовати сталне или повремене саветодавне, научне и стручне комисије за проучавање и припремање појединих питања из њихове надлежности, за проучавање проблема на унапређивању библиотекарства као научно-наставне базе и ради унапређења библиотечно-информационог система.

чл. 30

Скупштина Заједнице или Извршни одбор образују следеће сталне комисије:

- Комисија за развој;
- Комисија за економски и статусни положај библиотека;
- Комисија за унапређење библиотечког пословања;
- Комисија за израду стандарда;
- Комисија за координирану набавку;
- Комисија за заштиту библиотечког материјала.

Скупштина или Извршни одбор, по потреби, могу да образују и друге комисије неопходне за рад Заједнице. Комисије су за свој рад одговорне органу који их је образовао.

чл. 31

Мандат чланова Извршног одбора, Надзорног одбора, председника и потпредседника Извршног одбора, Надзорног одбора као и Секретара Заједнице траје 4 године.

VI ФИНАНСИРАЊЕ ЗАЈЕДНИЦЕ

чл. 32

Рад Заједнице се финансира из средстава која обезбеђују:

- универзитети у Србији;
- самосталне библиотеке удружене у ову заједницу;
- факултети, више школе, институти и установе чије су библиотеке удружене у Заједницу.

Сталне годишње доприносе за све чланице учлањене у Заједницу утврђује Скупштина Заједнице, односно Извршни одбор.

чл. 33

Заједница се може финансирати и из других извора средстава.

VII ИСТУПАЊЕ ИЗ ЗАЈЕДНИЦЕ

чл. 34

Свака чланица Заједнице може да иступи из Заједнице уколико о својој одлуци писмено обавести Заједницу најмање шест месеци унапред и изврши своје обавезе према Заједници до дана иступања.

VIII ПРЕСТАНАК РАДА ЗАЈЕДНИЦЕ

чл. 35

Заједница престаје са радом:

- ако у свом саставу има мање од 15 чланица;
- ако не остварује задатке утврђене овим Статутом.

На предлог председника Скупштине Заједнице, Скупштина Заједнице доноси одлуку о престанку рада Заједнице.

Након престанка рада Заједнице, по подмиривању свих обавеза, остатак средстава припашће Универзитетској библиотеци "Светозар Марковић" у Београду.

IX ПРЕЛАЗНЕ И ЗАВРШНЕ ОДРЕДБЕ

чл. 36

Статут Заједнице ступа на снагу даном прихватања од стране Скупштине Заједнице. Измене и допуне Статута Заједнице вршиће се на начин предвиђен за његово доношење.

1. 6. 2001. г.

Председник Заједнице
Мирка Зоговић

У складу са одредбама члана 11. и 12. Закона о удружењима, (Сл. Лист бр. 51/09), на Скупштини Заједнице библиотека универзитета у Србији одржаној дана 26.12.2011. године, у Универзитетској библиотеци «Светозар Марковић» у Београду, усвојен је:

СТАТУТ ЗАЈЕДНИЦЕ БИБЛИОТЕКА УНИВЕРЗИТЕТА У СРБИЈИ

Област остваривања циљева

Члан 1.

Заједница библиотека универзитета у Србији (у даљем тексту: Заједница) је добровољно, невладино и непрофитно удружење, основано на неодређено време у коју се удружују библиотеке универзитета, факултета, високих школа, научно истраживачких и сродних установа у Србији ради остваривања циљева у области подршке и унапређења библиотечко-информационе делатности.

Циљеви удружења

Члан 2.

Циљеви Заједнице су: унапређење библиотечко-информационе делатности, подршке и унапређења образовног, истраживачког и научног рада студената, наставника, професора и истраживача.

Члан 3.

Ради остваривања својих циљева Заједница нарочито:

- учествује у изградњи јединственог библиотечко-информационог система;
- координира набавку библиотечко-информационе грађе и извора, као и техничке опреме;
- стара се о обради фондова применом јединствених правила за машинску обраду података (каталогизација, класификација и др.);
- стара се о заштити библиотечког материјала у фондовима библиотека;
- стара се о координираном раду на централном каталогу;
- стара се о остваривању међубиблиотечке позајмице;
- стара се о остваривању међубиблиотечке размене;
- сарађује са другим и међународним библиотечким асоцијацијама и институцијама;
- стара се о статусу и условима рада библиотека и библиотечких кадрова;

- координира израду програма за обучавање корисника;
- координира израду методских упутстава и стандарда за рад библиотека као и за вођење јединствене библиотечке статистике;
- стара се о стручном и перманентном образовању и усавршавању библиотечких кадрова.
- предлаже чланове Заједнице (институције и појединце) за доделу библиотечких награда;
- израђује и публикује стручне и периодичне публикације;
- израђује дугорочне програме развоја библиотека универзитета, факултета, високих школа, научноистраживачких и сродних установа у Републици Србији;
- разматра и обавља друге послове у циљу усклађивања и координације рада библиотека чланица у интересу развоја образовања, научно – истраживачког рада и научних информација.

Назив и седиште

Члан 4.

Назив Удружења је: «Заједница библиотека универзитета у Србији».

Скраћени назив је: «ЗБУС».

Седиште Удружења је у Београду, Булевар краља Александра број 71.

Заједница своју активност обавља на територији Републике Србије.

Услови и начин учлањивања и престанка чланства

Члан 5.

Чланови Заједнице могу бити све библиотеке које прихвате циљеве Заједнице.

За ступање у чланство Заједнице потребно је поднети пријаву Управном одбору Заједнице.

Члан 6.

Одлуку о пријему у чланство доноси Скупштина и о томе без одлагања обавештава подносиоца пријаве.

Члан може иступити из чланства давањем писмене изјаве о иступању.

Чланство у Заједници може престати због дуже неактивности члана, непоштовања одредаба овог Статута, или нарушавања угледа Заједнице.

Одлуку о престанку чланства доноси Скупштина, на образложени предлог Управног одбора.

Члану се мора омогућити да се изјасни о разлозима због којих је поднет предлог за доношење одлуке о престанку његовог чланства у Заједници.

Права обавезе и одговорност чланства

Члан 7.

Члан Заједнице има право да:

- равноправно са другим члановима учествује у остваривању циљева Заједнице;
- непосредно учествује у одлучивању на Скупштини, као и преко органа Заједнице;
- бира и буде биран у органе Заједнице;
- буде благовремено и потпуно информисан о раду и активностима Заједнице.

Члан Заједнице је дужан да:

- активно доприноси остваривању циљева Заједнице;
- учествује, у складу са интересовањем, у активностима Заједнице;
- плаћа чланарину;
- обавља друге послове које му повери Управни одбор.

Унутрашња организација

Члан 8.

Органи Заједнице су: Скупштина, Управни одбор, Надзорни одбор и Комисије. Функцију заступника врши Председник Управног одбора, а у његовом одсуству заменик Председника Управног одбора.

Члан 9.

Скупштину Заједнице чине сви њени чланови.

Скупштина се редовно састаје једном годишње. Ванредна седница Скупштине може се заказати на образложени предлог Управног одбора, као и на иницијативу најмање једне трећине чланова скупштине. Иницијатива се подноси Управном одбору у писаном облику и у њој се морају навести питања чије се разматрање предлаже.

Седницу скупштине сазива председник Управног одбора, писаним обавештењем о месту и времену одржавања скупштине и предлогу дневног реда. Седницом председава лице које буде, јавним гласањем, изабрано на почетку седнице.

Скупштина:

- 1) доноси план и програм рада;
- 2) усваја Статут, као и измене и допуне Статута;
- 3) усваја друге опште акте Удружења;
- 4) бира и разрешава чланове Управног одбора;
- 5) разматра и усваја, најмање једном годишње, извештај Управног одбора;
- 6) разматра и усваја финансијски план и извештај;
- 7) одлучује о статусним променама и престанку рада удружења;
- 8) одлучује о удруживању у савезе и друге асоцијације у земљи и иностранству.

Скупштина пуноправно одлучује ако је присутна најмање једна половина чланова.

Скупштина одлучује већином гласова присутних чланова.

За одлуку о изменама и допунама Статута, статусним променама и престанку рада Удружења неопходна је двотрећинска већина гласова присутних чланова.

Члан 10.

Управни одбор је извршни орган Заједнице, који се стара о спровођењу циљева заједнице који су утврђени овим Статутом.

Управни одбор има пет чланова, које бира и опозива Скупштина.

Мандат чланова Управног одбора траје 4 године и могу се поново бирати на исту функцију.

Управни одбор из реда својих чланова бира председника и заменика председника.

Члан 11.

Председник Управног одбора заступа Заједницу у правном промету и има права и дужности финансијског налогодавца.

Заменик председника је овлашћен да, у одсуству председника управног одбора, заступа Заједницу и потписује сва финансијска и новчана документа у име Заједнице.

Члан 12.

Управни одбор:

1) руководи радом Заједнице између две седнице Скупштине и доноси одлуке ради остваривања циљева Заједнице;

2) организује редовно обављање делатности Заједнице;

3) поверава посебне послове појединим члановима;

4) доноси финансијске одлуке;

5) одлучује о покретању поступка за измене и допуне Статута, сопственом иницијативом или на предлог најмање пет чланова Заједнице и припрема предлог измена и допуна, који подноси Скупштини на усвајање;

6) одлучује о покретању поступка за накнаду штете у случајевима из члана 25. став 2. Закона о удружењима и по потреби, одређује посебног заступника удружења за тај поступак;

7) одлучује о другим питањима за која нису, законом или овим статутом, овлашћени други органи Заједнице.

Управни одбор пуноважно одлучује ако је присутна најмање једна половина чланова, а одлуке доноси већином гласова свих чланова.

Члан 13.

Надзорни одбор контролише финансијско пословање Заједнице и о уоченим неправилностима, без одлагања, обавештава Управни одбор.

Надзорни одбор има три члана које бира Скупштина. Мандат чланова надзорног одбора траје четири године и могу бити поново бирани.

Надзорни одбор подноси извештај на свакој седници Скупштине.

Остваривање јавности рада

Члан 14.

Рад Удружења је јаван.

Управни одбор се стара о редовном обавештавању чланства и јавности о раду и активностима Заједнице, непосредно или путем сајта, интерних публикација, односно путем саопштења за јавност, или на други примерени начин.

Годишњи обрачуни и извештаји о активностима Заједнице подnose се члановима на седници скупштине Заједнице.

Члан 15.

Ради остварења својих циљева Заједница успоставља контакте и сарађује са другим удружењима и организацијама у земљи и иностранству.

Заједница може приступити међународним удружењима, о чему одлуку доноси Скупштина.

Начин стицања средстава за остваривање циљева и располагање средствима

Члан 16.

Заједница прибавља средства од чланарине, добровољних прилога, донација и поклона, финансијских субвенција и на други законом дозвољен начин.

Заједница може прибављати средстава и од котизације за семинаре и друге облике образовања из области библиотечно-информационе делатности, као и продајом секундарних сировина или производа насталих у оквиру едукативних радионица.

Престанак рада удружења

Члан 17.

Заједница престаје са радом одлуком Скупштине, када престану услови за остваривање циљева Заједнице, као и у другим случајевима предвиђеним законом.

Поступање са имовином удружења у случају престанка удружења

Члан 18.

У случају престанка рада, имовина Заједнице пренеће се на домаће недобитно правно лице које је основано ради остваривања истих или сличних циљева, односно Скупштина ће одлуком о престанку одредити коме се имовина преноси у складу са Законом.

Изглед и садржина печата

Члан 19.

Удружење има печат округлог облика на којем је исписано:
ЗАЈЕДНИЦА БИБЛИОТЕКА УНИВЕРЗИТЕТА У СРБИЈИ
БЕОГРАД

Члан 20.

На сва питања која нису регулисана овим статутом непосредно ће се примењивати одредбе Закона о удружењима.

Члан 21.

Овај статут ступа на снагу дана од даном његовог усвајања на оснивачкој скупштини Заједнице.

**Председајући оснивачке скупштине
Удружења**

мр Вера Петровић

Правилник о раду високошколских библиотека

Опште одредбе

Чл.1

Правилник о раду високошколске библиотеке _____ Факултета/организације регулише пословање библиотеке, услове и начине коришћења библиотечког материјала.

Чл.2

Библиотека је посебна радна јединица у оквиру организације / установе на универзитету.

Чл.3

Библиотека је интегрални део библиотечко-информационог система универзитета и других специјалних подсистема СНТИ Србије.

Чл.4

Библиотеке могу да се удруже у заједницу са сродним библиотекама ради унапређивања делатности и координације рада.

Чл.5

Ради унапређивања и координирања делатности библиотеке, одговарајуће тело факултета / организације именује Комисију за библиотеку.

Чл.6

Библиотека има свој печат. Печат је округлог облика са ћиричним текстом назива библиотеке.

Комисија за библиотеку

Чл.7

Ради унапређивања и координирања делатности библиотеке, одговарајуће тело факултета / организације именује Комисију за библиотеку.

Чл.8

Комисија има задатак да:

- усваја планове, програме и друга документа;
- подстиче и предлаже техничко-технолошко унапређење рада;
- води набавну политику библиотеке;
- води кадровску политику и стручно усавршавање библиотечких радника;

- предлаже организацију и обављање већих библиотечких послова (ревизија, отпис, пресељење...);
- заступа библиотеку пред органима установе;
- разматра представке и предлоге и доноси закључке у вези са радом библиотеке;
- именује, по потреби, радну групу за обављање одређених послова (расходовање, избор и процена поклоњеног библиотечког материјала...)
- прописује услове за коришћење библиотечког материјала.

Чл.9

Број чланова и састав Комисије одређује одговарајуће тело факултета / организације;

Комисија из својих редова бира председника. Комисија пуноважно доноси предлоге и закључке ако је присутно више од половине њених чланова.

Предлози и закључци се доносе већином гласова укупног броја чланова.

Комисију сазива председник, по потреби. На седници се води записник који потписују председник и записничар. Библиотекар или управник библиотеке је, по дужности, члан Комисије.

Чл.10

Високошколска библиотека обављањем својих послова и задатака учествује у наставном, научно-истраживачком и стручном раду матичне установе.

Чл.11

Библиотека обавља набавку, пријем, инвентарисање, каталогизовање, класификовање и све остале делатности везане за библиотечки фонд, као што су нпр. ревизија и расходовање, у складу са важећим библиотечким прописима (наведеним у анексу Стандарда). Тиме библиотека ствара предуслов да, уз стално образовање библиотечког особља, обавља на најоптималнији начин основну функцију библиотеке, а то је информациона делатност.

Чл.12

Свака библиотека је депозитна библиотека за публикације и полупубликације, на свим медијима, које издаје њена матична установа.

Чл.13

Пословање у библиотеци могу обављати само запослени који испуњавају законом одређене услове за то.

Коришћење библиотеке

Чл.14

Библиотеку могу да користе стални и привремени корисници библиотеке.

Стални чланови библиотеке су запослени у тој установи или студенти одговарајућег факултета, што се доказује именом на списку запослених или индексом.

Сви који нису стално запослени у одговарајућој установи, или нису студенти одговарајућег факултета, могу се уписати као привремено уписани чланови. То су матуранти, студенти других факултета, запослени у другим институцијама универзитета и други. Привремени чланови библиотеке могу да користе библиотечки материјал само у просторијама библиотеке, док стални чланови могу да га износе на коришћење ван библиотеке.

Универзитетску библиотеку могу да користе само уписани чланови у складу са њеним правилником о коришћењу библиотечког материјала.

Чл.15

Остали грађани могу да користе фонд одређене библиотеке међубиблиотечком позајмицом, преко своје библиотеке.

Позајмљењу публикацију не могу, у складу са правилима о међубиблиотечкој позајмици, да износе изван просторија Библиотеке која је позајмила публикацију. Могу да је користе највише до месец дана.

Чл.16

Међубиблиотечком позајмицом могу да се добију копије чланака из периодичних публикација.

Чл.17

Ван библиотеке се не износе периодичне и секундарне публикације, библиографије, речници и приручници свих врста, дисертације, односно референсне публикације на било ком медију, аудио-визуелни материјал, као и материјал који има својство културног добра (стара и ретка књига, рукописна грађа, скупочене књиге са илустрацијама...)

Чл. 18

Свака књига се, пре издавања, мора задужити уредно попуњеним реверсом.

Чл. 19

Рок за враћање је месец дана, осим уколико библиотека не одреди другачије у време испитних рокова. Наставници и сарадници факултета могу да књиге задрже до три месеца.

Исто важи и за остале сталне чланове из других институција.

Чл. 20

У факултетским библиотекама студент може да користи до три књиге. Наставници и сарадници, као и докторанди могу да користе до десет књига. Осим ових поменутих, остали запослени могу да изнесу до 5 књига из библиотека својих матичних институција.

Чл. 21

Корисник који изгуби или оштети публикацију библиотеке дужан је да је надокнади куповином. Уколико није у могућности да је тако надокнади, дужан је да у договору са библиотечком комисијом реши тај проблем:

- библиотеци се исплаћује трострука вредност нестале публикације,
- исплаћују се трошкови набавке нове,
- набавља се слична публикација одговарајуће вредности по процени од стране Комисије.

Чл. 22

Студентима се не издаје диплома док се потпуно не раздуже у библиотеци.

Ови чланови Правилника важе за све кориснике.

Завршне одредбе

Чл. 23

Овај правилник усвојила је Скупштина Заједнице Библиотека универзитета у Србији и ступа на снагу 18. Јуна 1996. год.

На основу члана 36. став 1. Закона о библиотечко-информационој делатности («Службени гласник РС», број 52/11),
Министар културе и информисања доноси:

**ПРАВИЛНИК О НАЦИОНАЛНИМ СТАНДАРДИМА ЗА
ОБАВЉАЊЕ БИБЛИОТЕЧКО-ИНФОРМАЦИОНЕ
ДЕЛАТНОСТИ**

(Сл. гласник РС бр. 39/13)

Основни текст на снази од 08/05/2013, у примени од 08/05/2013

Члан 1.

Овим правилником прописују се национални стандарди за обављање библиотечко-информационе делатности јавних, школских, специјалних, високошколских и универзитетских библиотека и библиотека научно-истраживачких института и установа.

Члан 2.

Национални стандарди за обављање библиотечко-информационе делатности одштампани су уз овај правилник и чине његов саставни део.

Члан 3.

Овај правилник ступа на снагу осмог дана од дана објављивања у "Службеном гласнику Републике Србије".

Број 110-00-00056/2012-02

У Београду, 12. априла 2013. године

Министар,
Братислав Петковић, с. р.

СПЕЦИЈАЛНЕ БИБЛИОТЕКЕ

1. Стандарди у погледу врсте послова и активности

Специјална библиотека може бити образована као посебна организациона јединица у државним органима, органима територијалне аутономије и јединица локалне самоуправе, у јавним службама, привредним друштвима, политичким организацијама, верским заједницама, удружењима и код других правних и физичких лица.

Специјалне библиотеке корисницима обезбеђују библиотечко-информационе услуге које се односе на приступ различитим изворима информација и њихово коришћење ради подршке научницима, стручњацима и уметницима у погледу истраживања специфичне области интересовања, образовања и информисања у различитим научним, стручним, уметничким и другим областима.

Делатност специјалне библиотеке обухвата: пружање услуга корисницима, омогућавање приступа библиотечко-информационој грађи; давање информација о библиотечко-информационој грађи; помоћ корисницима при избору и коришћењу библиотечко-информационе грађе и извора; вођење евиденције и документације о библиотечко-информационој грађи и корисницима; израду билтена, каталога, библиографија и других информационих извора; омогућавање позајмице библиотечко-информационе грађе и протока информација; израду, набавку, стручну обраду, чување и заштиту библиотечко-информационе грађе; учествовање у изради заједничких каталога и база података.

Специјална библиотека различитим облицима деловања подстиче стручну јавност и посебне корисничке групе на коришћење библиотеке и библиотечко-информационе грађе.

Специјална библиотека учествује у развоју библиотечко-информационог система, подстиче сарадњу међу специјалним библиотекама у земљи и иностранству, усклађује деловање према смерницама развоја националног библиотечко-информационог система, непосредно сарађује с надлежном матичном библиотеком, Народном библиотеком Србије и Библиотеком Матице српске и другим установама којима је циљ унапређење библиотечко-информационе делатности у Републици Србији.

Специјална библиотека се може активно укључивати у библиотечке асоцијације, стручна удружења, заједнице, конзорцијуме или савезе у оквиру којих остварује своје интересе, програме развоја и

унапређује свој рад; остварује сарадњу, размену и узајамно коришћење техничких, информационих и кадровских ресурса.

2. Стандарди у погледу услова и ресурса

2.1. Простор

При планирању простора за специјалну библиотеку у обзир се узима следеће: обим библиотечких збирки и библиотечко-информационе грађе, одговарајући читаонички простор за кориснике, услове за рад библиотечко-информационих стручњака, простор за одржавање скупова, опрему за информационо-комуникациону технологију, довољно простора за лако кретање корисника и библиотечко-информационих стручњака, доступност библиотеке за особе са инвалидитетом и помоћне просторије за кориснике и запослене.

Уочљивим натписом специјална библиотека треба да укаже на своју намену.

Просторије специјалне библиотеке заштићене су од влаге, високих и ниских температура и јаког светла.

Све просторије за кориснике и за библиотечко-информационе стручњаке добро су осветљене ублаженом дневном светлошћу или умереним осветљењем од 100 до 500 лукса.

Подови су прекривени материјалом којим се елиминише звук, постиже топлотна изолација, штити од пожара и који је отпоран на хабање. Хладни подови се користе искључиво у заједничким просторијама библиотеке.

Специјална библиотека има просторије за следеће садржаје и намене:

- 1) улаз и гардеробу;
- 2) пријемну службу (информације, каталози, наручивање и позајмљивање библиотечко-информационе грађе);
- 3) простор за слободан приступ фонду;
- 4) читаоницу с прикључцима за рачунаре и референсном збирком у слободном приступу;
- 5) простор за посебне фондове (мултимедија, фонотека, картотека) и фонд старе и ретке књиге;
- 6) салу за предавања, културне, научне, уметничке и друге програме, видео-пројекције, изложбе и слично;
- 7) магацински простор;

8) простор за рад библиотечно-информационих стручњака, укључујући радни простор и простор за одмор током паузе, собу за састанке;

9) помоћне просторије (тоалети за кориснике и запослене).

Од величине библиотеке зависи да ли су наведене просторије одвојене или јединствене.

При планирању изградње или адаптације специјалне библиотеке потребно је уредити простор за рад корисника и запослених, гардеробу, тоалете за кориснике и запослене; простор треба да буде функционалан, прегледан и лако прилагодљив.

Просторије библиотеке су следеће величине:

- 1) 20 m² за пријемно одељење;
- 2) 3 m² за свако корисничко место у читаоници;
- 3) 4 m² за сваког библиотечно-информационог стручњака.

На сваких 1.000 библиотечких јединица у фонду неопходно је планирати:

- 1) 7 m² за лако доступне магацине;
- 2) 5,5 m² за затворене магацине.

2.2. Библиотечка опрема

Под библиотечком опремом подразумевају се намештај и техничка опрема.

Библиотечка опрема је функционална и омогућава основне функције библиотеке:

- 1) корисницима повољне услове за коришћење библиотечно-информационих услуга;
- 2) правилно складиштење библиотечно-информационе грађе и њено одговарајуће чување и заштиту;
- 3) свим запосленим у библиотеци најбоље услове за стручни рад.

2.2.1. Намештај

Намештај треба да буде функционалан, удобан, једноставних облика, направљен од трајних материјала који се лако одржавају.

Основни намештај у библиотеци чине: једностране и двостране полице за смештај књига, полице за смештај новина и часописа, каталожки ормари, радни столови и столице, информациони пулт, колица за књиге, као и различите полице за смештај свих других врста библиотечно-информационе грађе.

Намештај треба да има следеће карактеристике:

- полице за смештај фонда су дужине 80 - 100 cm, ширине 25 cm, а просечна висина им је 185 cm с могућношћу да се промени унутрашњи размак између полица. Двостране полице су двоструко шире с преградом на средини. У већим магацинима препоручују се покретне компактне полице;

- посебне наменске полице за смештај новина и часописа;

- посебне наменске полице за смештај свих других врста библиотечко-информационе грађе (аудио-визуелна и мултимедијска грађа);

- каталожки ормари имају каталожке кутије унутрашњих димензија: дужина 40 - 45 cm, дубина 10 cm и ширина 13 cm, а свака кутија треба да има шипку вођицу;

- број каталожких ормара, односно каталожких кутија, зависи од величине фонда и врста каталога, а у обзир се узима повећање књижног фонда у наредних 20 година;

- радни столови и столице су прилагођени корисницима у складу с наменом читаонице;

- висина информационог пулта за позајмљивање библиотечко-информационе грађе је прилагођена особама у инвалидским колицима;

- део опреме чине и држачи и носачи за књиге, ормари с фиокама за велике формате, сталци за новине, натписи за полице, ознаке за кретање у простору, изложбени панои и друго.

2.2.2. Техничка опрема

Техничка опрема је функционална, редовно сервисирана и одржавана на најбољем нивоу.

Основну техничку опрему библиотеке чини: телефон, факс апарат, фотокопир апарат, опрема за читање неконвенционалних публикација (читачи за микрофиш, микрофилм, итд.), аудиовизуелна опрема (Hi-Fi линија, TV пријемник, фото-апарат, видео-рикордер, CD или DVD плејер, односно рикордер, камера, дијапројектор, графоскоп, видео-бим и сл.), рачунар, скенер, штампач, активна и пасивна мрежна опрема, опрема за сталан приступ интернету, опрема за дојаву пожара, опрема за видео надзор, баркод читачи, опрема за магнетну заштиту фондова, уређаји за самостално задуживање и раздуживање библиотечко-информационе грађе и друга савремена техничка опрема, као и опрема за слепа и слабовида лица и особе с телесним недостацима.

Све радне станице у библиотеци треба да буду опремљене прикључком на локалну рачунарску мрежу библиотеке и на интернет.

Специјална библиотека има утврђени најмањи број места за бесплатан приступ интернету.

2.3. Библиотечко-информациони стручњаци

У специјалној библиотеци стручне послове обављају запослени:

1) са високим стручним образовањем: дипломирани библиотекар и библиотекар или одговарајући послови које обављају дипломирани библиографи, дипломирани археографи, дипломирани информатори, дипломирани документалисти, дипломирани конзерватори, библиографи, археографи, информатори, документалисти, конзерватори);

2) са вишим стручним образовањем: виши књижничар;

3) са средњим стручним образовањем: књижничари и књиго-весци.

У специјалној библиотеци за фонд до 15.000 јединица и за читаоницу до петнаест читалачких места треба да буду два запослена библиотечко-информациона стручњака (један дипломирани библиотекар, односно библиотекар и један виши књижничар, односно књижничар). На сваких нових 15.000 јединица треба додати по једног новог дипломираног библиотекара, односно библиотекара или вишег књижничара, односно књижничара.

2.4. Библиотечко-информациона грађа

Библиотечко-информациону грађу представљају информациони извори у којима су језички, рукописно, графички, звучно, ликовно, електронски или на било који други начин забележене различите информације, и то на различитим материјалима и медијима.

Специјална библиотека физички обрађује и инвентарише сваку јединицу библиотечко-информационе грађе у складу с прописима о евиденцији библиотечко-информационе грађе.

Специјална библиотека поседује или јединствен електронски каталог или конвенционалне каталоге библиотечко-информационе грађе који су прописани законом. Библиографска и садржинска обрада библиотечко-информационе грађе врши се на јединствен начин у складу са законом, другим прописима и међународним стандардима.

Специјална библиотека води бригу о заштити и чувању библиотечко-информационе грађе у складу с правним прописима о заштити библиотечко-информационе грађе.

Библиотечко-информациона грађа у специјалној библиотеци се дигитализује ради заштите, коришћења, презентације, образовања и слично.

Специјална библиотека нарочиту пажњу поклања развоју локалне рачунарске мреже чиме омогућава да велики део интерних, необјављених и актуелних докумената, значајних за рад оснивача, буде доступан ширем кругу корисника библиотеке у дигиталном облику.

2.4.1. Коришћење јавних фондова

Библиотечко-информациона грађа се користи у читаоници специјалне библиотеке. Изузетно, библиотечко-информациона грађа специјалне библиотеке може се позајмљивати на коришћење ван просторија библиотеке ако је таква могућност предвиђена посебним актом о раду специјалне библиотеке. Стара и ретка библиотечка грађа не позајмљују се на коришћење изван библиотеке без изузетка.

Специјална библиотека посредује у прикупљању информација за своје кориснике и изван библиотеке, тако што се укључује у библиотечко-информационе системе.

Специјална библиотека поред обављања основних функција својим корисницима омогућава и:

- приступ базама података библиотеке;
- приступ свим изворима информација доступним преко интернета.

Библиотечко-информациона грађа којом специјална библиотека не располаже, обезбеђује се корисницима путем међубиблиотечке позајмице у складу са условима договореним између различитих библиотека.

На основу члана 36. став 1. Закона о библиотечко-информационој делатности («Службени гласник РС», број 52/11), на скупштини Заједнице библиотека универзитета у Србији одржаној 26. 01. 2012. предложени су: *Стандарди за библиотеке научноистраживачких института и установа.*

СТАНДАРДИ ЗА БИБЛИОТЕКЕ НАУЧНОИСТРАЖИВАЧКИХ ИНСТИТУТА И УСТАНОВА

Сврха стандарда

Члан 1.

Библиотеке научноистраживачких института и установа су део јединственог библиотечко-информационог система Републике Србије, организују се ради подршке и унапређења образовног, истраживачког и научног рада истраживача, наставника, професора, и студената.

Дефиниција и организација,
визија, мисија и циљеви,
послови,
стручни кадар,
простор и опрема,
финансирање и радно време.

Дефиниција и организација

Члан 2.

Библиотеке научноистраживачких института и установа су самосталне библиотеке или библиотеке у њиховом саставу које обухватају одређену научну дисциплину или област знања, односно подручје специјалне делатности.

Оснивање, организација, облици сарадње научноистраживачких организација и учешће института у високом образовању, као и органи института, регулисани су «Законом о научноистраживачкој делатности».

Визија, мисија и циљеви

Члан 3.

Библиотеке научноистраживачких института и установа треба да имају јасно дефинисану визију, мисију и циљеве који су у сагласности са мисијом и циљевима институције – оснивача. Примарна улога библиотеке је да прикупља, обрађује, истражује, чува и даје на коришћење библиотечко-информациону грађу и изворе и да пружа приступ корисницима до информација релевантних за област научног

рада институције оснивача. Програм рада, услуге и активности морају бити у складу са мисијом, визијом и циљевима.

Послови

Члан 4.

Библиотеке научноистраживачких института и установа:

- спроводе набавну политику института и установа у чијем су саставу, у складу са научноистраживачким пројектима, а у координацији са сродним библиотекама;
- материјално одговарају за фонд и воде инвентар целокупног фонда;
- воде електронски каталог у складу са важећим прописима каталошко-библиографске обраде;
- чувају библиотечку грађу у складу са одговарајућим прописима;
- обезбеђују приступ информацијама и документима;
- обављају међубиблиотечку позајмицу;
- учествују у планирању техничко-технолошког развоја библиотеке;
- систематски образују кориснике за ефикасно коришћење библиотечко-информационих услуга библиотеке;
- обрађују и чувају у библиотеци или репозиторију документа настала у научно-истраживачком процесу матичне институције;
- формирају статистичке податке о свом раду у складу са прописима о библиотечкој статистици;
- учествују у изради актуелне документације о библиотеци;
- обављају обавезну ревизију и отпис библиотечке грађе;
- обављају и остале послове предвиђене законом, као и планом и програмом оснивача;
- активно учествују у одржавању заједничких база података и мрежних станица;
- обављају дисеминацију информација, у складу са најновијим информационалним системом;
- примењују усвојене стандарде и препоруке из области библиотечке делатности;
- учествују у организацији и спровођењу информационе делатности у библиотеци научноистраживачких института и установа;
- одржавају базу података и уређују библиографије радова наставника и сарадника научноистраживачког института и установе;

Стручни кадар

Члан 5.

Стручне послове у библиотекама научноистраживачких института и установа обављају радници који имају високу, а најмање средњу школску спрему, са положеним стручним испитом. Број стручних радника мора бити усклађен са важећим прописима, у зависности од величине фонда.

Поред лица из става 1. овог члана, послове у библиотеци, под одређеним условима, обављају и стручњаци других струка и волонтери.

Библиотеке са одговарајућим бројем запослених библиотечких радника организују свој рад по службама.

Запослени библиотечки радници морају:

- имати одговарајуће библиотечно-информационо образовање;
- полагати стручни испит, у складу са Законом;
- похађати курсеве које организује њихова матична библиотечка кућа, које им налаже радна организација или посао;
- поред перманентног стручног усавршавања, библиотекарима ових библиотека оснивач треба да омогући учешће у раду библиотечких друштава и стручних тела, учествовање на стручним и научним скуповима у земљи и иностранству као и публикавање стручних и научних радова из области библиотекарства и информатике у домаћим и страним публикацијама.

Члан 6.

Стручном особљу у библиотекама научноистраживачких института и установа мора бити омогућено стручно напредовање у складу са «Правилником за стицање стручних звања».

Члан 7.

Права и дужности корисника у библиотекама научно-истраживачких института и установа, услови и начин коришћења појединих врста библиотечке грађе одређују се Правилником о раду библиотеке.

Простор и опрема

Члан 8.

Библиотеке у научноистраживачким инститима и установама користе адекватан простор и опрему за рад библиотечких радника и за рад корисника у коме је корисницима омогућен приступ свим релевантним фондовима, како у папирном тако и у електронском облику.

Простор за библиотечко особље;

Простор за обављање библиотечко-информационе делатности (пријем и обрада грађе, рефералне услуге, позајмица, обука итд.);

Простор за кориснике са одговарајућом комуникацијском, информацијском и осталом техничком опремом;

Простор за групни рад са одговарајућом комуникацијском, информацијском и осталом техничком опремом;

Простор за књижни фонд;

Помоћни простор.

При избору локације за библиотеку треба водити рачуна о приступачности и функционалности простора, а у складу са ИФЛА-иним Смерницама за уређење и изградњу простора.

Величину потребног библиотечног простора одређује:

Врста и величина фонда;

Број и структура корисника;

Пружање библиотечко-информационих услуга;

Број библиотечног особља

Техничка опрема

Простор у библиотеци треба да задовољи следеће критеријуме:

-функционалност (осигурава оптималне услове за рад),

-прилагодљивост (лако се мења у складу са потребама),

-лаку доступност,

-еколошку прикладност (оптимални услови за особље и кориснике; одговарајуће природно и вештачко светло, добра вентилација, оптимална температура и влага, минимална бука),

-сигурност за кориснике и особље (у складу са Законом о заштити на раду),

-заштићеност,

-прикладност у информацијско-технолошком смислу (омогућује оптимално коришћење информацијско-технолошке опреме у свим видовима библиотечке делатности).

Опрема у библиотеци подразумева:

- одговарајућу комуникационо-информациону и техничку опрему.

- одговарајући број столова/полица/ормара и намештаја за информационо-комуникациону и осталу техничку опрему.

Финансирање и радно време

Члан 9.

Услове за рад у библиотекама научноистраживачких института и установа, оснивач финансира средствима не мањим од 5% укупних средстава матичне институције.

Члан 10.

Оснивач прописује радно време библиотеке за кориснике научноистраживачких института и установа, као и минимум рада за друге кориснике.

На основу члана 36. став 1. Закона о библиотечко-информационој делатности («Службени гласник РС», број 52/11), на скупштини Заједнице библиотека универзитета у Србији одржаној 26. 01. 2012. предложени су: *Стандарди за високошколске и универзитетске библиотеке.*

СТАНДАРДИ ЗА ВИСОКОШКОЛСКЕ И УНИВЕРЗИТЕТСКЕ БИБЛИОТЕКЕ

Сврха стандарда

Члан 1.

Стандарди за високошколске библиотеке намењени су библиотекама које раде у саставу универзитета и високих школа, са основном функцијом да подрже њихову образовну и научно-истраживачку делатност. У фокусу стандарда су корисници ових библиотека, студенти, наставно особље и истраживачи, као и шира јавност чије информационе потребе оне задовољавају.

Члан 2.

Библиотека може да обавља библиотечко-информациону делатност ако поседује одређени број јединица библиотечко-информационе грађе и извора намењених за слободно коришћење, ако испуњава услове за рад у погледу простора, телекомуникационе и рачунарске опреме, библиотечко-информационих стручњака, ако је регистрована као установа за обављање делатности у складу с одредбама Закона о библиотечко-информационој делатности Републике Србије, ако испуњава и друге услове за рад утврђене у складу са усвојеним националним и међународним стандардима.

Члан 3.

Према Члану 51 Закона о библиотечко-информационој делатности Републике Србије, високошколске установе су обавезне да оснују универзитетске и факултетске библиотеке ради подршке и унапређења образовног, истраживачког и научног рада студената, наставника, професора и истраживача. Оснивачи су дужни да библиотекама обезбеде библиотечку грађу, стручно особље, простор, опрему и буџет за рад. Високошколске и универзитетске библиотеке и библиотеке научноистраживачких института и установа део су јединственог библиотечко-информационог система Републике Србије.

Законом је дефинисано да се високошколске и универзитетске библиотеке као чланице универзитета повезују у библиографско-

информациони систем универзитета и у јединствени информациони систем научних и технолошких информација у Републици Србији, у складу са законом и другим прописима.

Универзитетске библиотеке су централне високошколске библиотеке које: координирају библиотечко-информациону делатност на универзитету; координишу набавку библиотечко-информационе грађе и извора у оквиру универзитета; организују и усклађују рад система размене и међубиблиотечке позајмице библиотечко-информационе грађе и извора у земљи и са иностранством; координишу израду библиографија и електронских база података о високошколским наставницима, научним радницима и сарадницима универзитета; прикупљају, обрађују, чувају и дају на коришћење обавезни примерак библиотечко-информационе грађе и извора који настају и објављују се на универзитету, као уџбенике, објављене радове наставника и сарадника, специјалистичке, магистарске и докторске радове (укључујући завршне дипломске и мастер радове који се не чувају трајно у папирном облику); усклађују, припремају, организују и спроводе програм обуке корисника – студената, доктораната и истраживача у области система комуникације у науци, коришћења информационих извора у оквиру библиотечко-информационог система Републике Србије, ауторских права и вредновања научног рада; успостављају и одржавају дигиталне репозиторијуме матичних високошколских установа који садрже дигитализоване дисертације, радове наставника, сарадника и студената, образовни материјал, дигитализоване публикације из фондова високошколских библиотека и други материјал од интереса за матичну установу; пружају стручну помоћ запосленима у библиотекама и информационим центрима у оквиру универзитета и учествују у њиховом сталном стручном усавршавању.

Члан 4.

Факултетске библиотеке и библиотеке високих школа су део универзитетског библиотечко-информационог система, у оквиру којег обављају библиотечке функције специфичне за институцију која их је основала. Оне свој рад усклађују са матичним универзитетским библиотекама. Уколико немају материјалних и кадровских могућности за остваривање свих горе наведених функција, те функције могу пренети на матичне универзитетске библиотеке.

Све високошколске библиотеке треба да развијају своје збирке у складу са потребама институција којима припадају и да пружају услуге свим корисницима у складу са етичким кодексом струке, без обзира на њихову расну, националну, верску и културну припадност.

Како би успешно испуниле своју улогу, ове библиотеке треба да поштују стандарде којима се дефинишу основни критеријуми за оснивање, организацију и начин рада, чиме се омогућује вредновање и упоређивање на националном и интернационалном нивоу.

Визија, мисија и циљеви

Члан 5.

Библиотека треба да има јасно дефинисане визију, мисију и циљеве који су у сагласности са мисијом и циљевима институције – оснивача. Основна улога високошколских библиотека је да обезбеде информационе услуге као подршку учењу, истраживању и друштвеној улози високошколских установа којима припадају. Примарна улога библиотеке је да прикупља, обрађује, истражује, чува и даје на коришћење библиотечко-информациону грађу и изворе и да пружа приступ корисницима до свих врста информација. Програм рада, услуге и активности морају бити у складу са мисијом, визијом и циљевима.

Управљање

Члан 6.

Начин управљања библиотеком дефинише се у оквиру организационе структуре институције – оснивача, која врши надзор над усклађеношћу рада библиотеке и потреба оснивача. Библиотека усклађује свој годишњи план рада и подноси извештај одговарајућем органу оснивача надлежном за библиотечко-информациону делатност. Управник библиотеке мора имати најмање стручно звање библиотекара, одговарајуће радно искуство и способности руковођења и треба активно да учествује у планирању и реализацији наставних и истраживачких активности које су повезане са радом библиотеке.

Стручни кадар

Члан 7.

У библиотекама високошколских установа раде квалификовани стручњаци за библиотечко-информациону делатност – библиотекарски са положеним стручним библиотечкарским испитом и стеченим вишим стручним звањима, књижничари и информатички стручњаци одговарајућих профила. У складу са брзим развојем и променама у области информационо-комуникационе технологије која драстично утиче на рад библиотека, као и са потребама изградње јединственог националног библиотечко-информационог система чији су високошколске библиотеке неодвојиви део, обавезно је да се библиотекарски високо-

школских библиотека редовно и континуирано стручно усавршавају, похађањем одговарајуће последипломске наставе и акредитованих курсева за професионално усавршавање.

Финансирање

Члан 8.

Буџет библиотеке мора бити одговарајући како би могла да испуни своју мисију набавке, обраде и коришћења информационих извора свих формата и довољан за одржавање зграде и опреме, плате и стручно усавршавање библиотечких стручњака. Буџет треба да чини договорени проценат од укупног буџета институције, уобичајено је око 5%. Сва средства добијена донацијама или наплаћивањем библиотечких услуга користе се за унапређење услуга библиотеке, а управа библиотеке одговара за њихово ефикасно и наменско коришћење.

Библиотечке збирке

Члан 9.

Збирка библиотеке је заједничка одговорност библиотеке и институције-оснивача. Нагласак треба да буде на квалитету а не на квантитету, а институција-оснивач мора бити укључена у процес избора нове и отписа застареле грађе. Фондом библиотеке сматра се физичка грађа која се налази у магацину библиотеке и сва дигитална и дигитализована грађа која се налази на библиотечким серверима или је из просторија библиотеке корисницима доступна преко интернета.

Члан 10.

Минимални критеријуми за библиотечки фонд прописани су Правилником о стандардима и акредитацији високошколских установа и студијских програма. Минимални фонд факултетске библиотеке је 1.000 књига из области из које се изводи наставни процес. Од тога би требало да 25% књига не буде старије од пет година. Осим књига, библиотека мора имати и фонд научних и стручних серијских публикација, као и специфичне информационе изворе у складу са потребама реализације образовних и научно-истраживачких улога оснивача и у складу са Правилником за акредитацију високошколских установа. Електронске публикације које су део библиотечког фонда налазе се на серверу библиотеке или установе оснивача, или се налазе на удаљеним серверима, али су метаподаци о њима са линковима укључени у електронски каталог библиотеке. Приступ до комерцијалних електронских часописа и база података обезбеђује се преко Конзорцијума библиотека за обједињену набавку. На овај начин су

Е-књиге и Е-часописи, у зависности од набавне политике библиотеке, укључени у библиотечки фонд.

Члан 11.

У складу са политиком подршке отвореном приступу информацијама, библиотеке оснивају и одржавају или се укључују у већ постојеће дигиталне репозиторијуме са отвореним приступом, подстичу студенте и запослене да у репозиторијум похрањују дигиталне публикације и препубликације и подстичу коришћење постојећих релевантних репозиторија и других информационих извора у отвореном приступу на светској мрежи.

Члан 12.

Препоручен однос укупног броја библиотечких јединица на универзитету, односно високој школи, према броју студената би требало да буде усклађен са Правилником за акредитацију високошколских установа и да буде усклађен са програмима студија и бројем уписаних студената.

Члан 13.

Како би збирка била актуелна треба редовно вршити тријаж и излучивати из фонда застареле материјале. Препоручен је отпис од 3 до 5% фонда, зависно од брзине застаревања научне литературе у датој области и броја примерака литературе која се више не користи у настави. Слабије тражен део фонда који није за отпис треба сместити на локације ван зграде библиотеке, како њене просторије не би биле загушене. Библиотека мора да поседује све важеће уџбенике, а број примерака мора бити усклађен са бројем студената уписаним на тај програм. Када уџбеничка литература престане да се користи, треба сачувати један до два примерка у оквиру библиотечке мреже матичне институције, а остале отписати. Потребно је и редовно проверавати линкове до електронских извора информација, уклањати неактивне и уносити промењене адресе на мрежи.

Члан 14.

Библиотечка збирка мора бити организована тако да осигура ефикасну идентификацију и проналажење материјала и да обезбеди максималну интелектуалну и физичку доступност библиотеке и њених ресурса. Материјал мора бити обрађен према усвојеним стандардима у складу са националним законом о библиотечко-информационој делатности. Библиотека је дужна да своје податке о обрађеним

публикацијама учини доступним свима, пожељно преко система узајамне каталогизације у оквиру Србије, и да свој фонд учини доступним путем међубиблиотечке позајмице под условима прописаним националним законом. Библиотека је обавезна да води електронски каталог и да обезбеди библиографску контролу продукције институције – оснивача. Уколико нема одговарајуће кадровске или материјалне могућности, те послове може пренети на матичну универзитетску библиотеку.

Услуге

Члан 15.

Библиотека треба да пружа различите услуге које подржавају образовне и истраживачке активности институције – оснивача. Библиотечке услуге треба да подстичу ефикасно коришћење расположивих ресурса, и о пруженим услугама се води уредна статистика. Део услуга је и пружање информационих услуга и информационо описмењавање корисника, студената, младих истраживача и свих грађана који желе да се професионално усавшавају.

Правилник о коришћењу библиотечког материјала и радно време морају бити јавно доступни на сајту библиотеке и максимално прилагођени потребама корисника.

Радно време за кориснике факултетских библиотека мора бити најмање 50 сати, а за универзитетске библиотеке најмање 65 сати недељно.

Библиотека периодично истражује степен задовољства корисника њеним услугама и унапређује их у складу са захтевима корисника и материјалним могућностима.

Простор и опрема

Члан 16.

Библиотека треба да буде смештена у посебној згради или у простору који је лако доступан потенцијалним корисницима. Потребно је да постоји простор за читаонице, посебне читаонице за групни рад, за смештај публикација, изложбени простор, копирница, радни простор за запослене, фоаје са простором за неформалну комуникацију корисника и санитарни чвор.

Простор се одређује према броју корисника, величини фонда и намени простора. Број места у читаоницама треба да буде у складу са бројем уписаних студената, а у складу са Правилником за акредитацију високошколских установа.

Библиотека треба да буде адекватно осветљена, заштићена од буке и прашине, како би корисницима пружила пријатан амбијент за рад. Обавезно је редовно одржавање зграде, опреме и хигијене.

Библиотека мора имати одговарајућу савремену информационо-комуникациону технологију која омогућава приступ електронским информационим изворима и сервисима свим корисницима, као и могућност репродукције за потребе корисника штампањем, скенирањем, фотографисањем итд. У оквиру библиотеке мора да постоји читаоница са најмање 20 рачунара за кориснике, погодна и за одржавање наставе у оквиру информационог описмењавања корисника.

Морају бити предузете све потребне сигурносне мере и мере контроле да библиотека, њена збирка и посетиоци буду адекватно заштићени у случају било какве инцидентне ситуације условљене елементарним непогодама или људским фактором.

Повезивање и умрежавање

Члан 17.

Библиотеке високошколских установа део су библиотечно-информационог система Србије и треба да буду укључене у систем узајамне каталогизације, Конзорцијум за обједињену набавку, мреже дигиталних репозиторија и друге националне и међународне програме и пројекте којима се библиотечке услуге подижу на виши ниво, примерен друштву знања и којим се промовише општа доступност информационих извора. Библиотеке треба да имају и да редовно одржавају своју презентацију на интернету, са свим информацијама релевантним за кориснике, како би своје услуге могле да пружају и корисницима који студирају на даљину. Запослени у библиотекама треба максимално да се укључе у професионалне активности на националном и међународном нивоу, како би били оспособљени за побољшавање библиотечких услуга и смањење трошкова пословања.

АДРЕСАР БИБЛИОТЕКА ЧЛАНИЦА – БЕОГРАД
(ФАКУЛТЕТИ, ИНСТИТУТИ И ВИСОКЕ ШКОЛЕ)

- УНИВЕРЗИТЕТ У БЕОГРАДУ
Студентски трг 1
11000 Београд
<http://www.bg.ac.rs/>
- УНИВЕРЗИТЕТ УМЕТНОСТИ У БЕОГРАДУ
Косанчићев венац 29
11000 Београд
<http://www.arts.bg.ac.rs/>
- АЛФА УНИВЕРЗИТЕТ У БЕОГРАДУ
Палмира Тољатија 3
11070 Нови Београд
<http://www.alfa.edu.rs/>
- УНИВЕРЗИТЕТ «ЦИОН НЕЗБИТ» У БЕОГРАДУ
Гоце Делчева 8
11070 Нови Београд
<http://www.megatrend.ac.rs/>
- УНИВЕРЗИТЕТ СИНГИДУНУМ У БЕОГРАДУ
Данијелова 32
11000 Београд
<http://www.singidunum.ac.rs/>
- УНИВЕРЗИТЕТ УНИОН У БЕОГРАДУ
Косанчићев Венац бр. 2/5
11000 Београд
<http://www.union.edu.rs/>
- УНИВЕРЗИТЕТ УНИОН НИКОЛА ТЕСЛА У БЕОГРАДУ
Цара Душана 62 - 64
11000 Београд
<http://www.fpb.edu.rs/>

- УНИВЕРЗИТЕТ МЕТРОПОЛИТЕН У БЕОГРАДУ
Тадеуша Кошћушка 63
Трг Републике 3
11000 Београд
<http://www.metropolitan.edu.rs/>
- УНИВЕРЗИТЕТСКА БИБЛИОТЕКА «СВЕТОЗАР
МАРКОВИЋ» У БЕОГРАДУ
Булевар краља Александра 71
11000 Београд
<http://www.unilib.rs/>
- АРХИТЕКТОНСКИ ФАКУЛТЕТ У БЕОГРАДУ
Булевар краља Александра 73
11000 БЕОГРАД
<http://www.arh.bg.ac.rs/>
- БИОЛОШКИ ФАКУЛТЕТ У БЕОГРАДУ
Академски трг 16
11000 Београд
<http://www.bio.bg.ac.rs/>
- ГЕОГРАФСКИ ФАКУЛТЕТ У БЕОГРАДУ
Студентски трг 3
11000 Београд
<http://www.gef.bg.ac.rs/>
- ГРАЂЕВИНСКИ ФАКУЛТЕТ У БЕОГРАДУ
Булевар краља Александра 73
11000 Београд
<http://www.grf.bg.ac.rs>
- ЕКОНОМСКИ ФАКУЛТЕТ У БЕОГРАДУ
Каменичка 6
11000 Београд
<http://www.ekof.bg.ac.rs/>
- ЕЛЕКТРОТЕХНИЧКИ ФАКУЛТЕТ У БЕОГРАДУ
Булевар краља Александра 73
11000 Београд
<http://www.etf.bg.ac.rs/>

- КРИМИНАЛИСТИЧКО - ПОЛИЦИЈСКА АКАДЕМИЈА
Цара Душана 196
11000 Београд
<http://www.kpa.edu.rs/>
- МАТЕМАТИЧКИ ФАКУЛТЕТ
Студентски трг 16
11000 Београд
<http://www.matf.bg.ac.rs/>
- МАШИНСКИ ФАКУЛТЕТ
Краљице Марије 16
11000 Београд
<http://www.mas.bg.ac.rs/>
- МЕДИЦИНСКИ ФАКУЛТЕТ
Др Суботића 8
11000 Београд
<http://www.mfub.bg.ac.rs/>
- ПОЉОПРИВРЕДНИ ФАКУЛТЕТ
Немањина 6
11080 Земун
<http://www.agrif.bg.ac.rs/>
- ПРАВНИ ФАКУЛТЕТ
Булевар краља Александра 67
11000 Београд
<http://www.ius.bg.ac.rs/>
- ПРАВОСЛАВНИ БОГОСЛОВСКИ ФАКУЛТЕТ
Мије Ковачевића 11б
11000 Београд
<http://www.bfspc.bg.ac.rs/>
- ЦЕНТРАЛНА БИБЛИОТЕКА РУДАРСКО ГЕОЛОШКИ
ФАКУЛТЕТ
Ђушина 7
11000 Београд
<http://www.rgf.bg.ac.rs/>

- РУДАРСКО ГЕОЛОШКИ ФАКУЛТЕТ
Департман за геологију и палеонтологију
Студентски трг 16
11000 Београд
<http://www.rgf.bg.ac.rs/>
- РУДАРСКО ГЕОЛОШКИ ФАКУЛТЕТ
Департман за минерологију и петрологију
Каменичка 6
11000 Београд
<http://www.rgf.bg.ac.rs/>
- САОБРАЋАЈНИ ФАКУЛТЕТ
Војводе Степе 305
11000 Београд
<http://www.sf.bg.ac.rs/>
- СТОМАТОЛОШКИ ФАКУЛТЕТ
Ранкеова 4
11000 Београд
<http://www.stomf.bg.ac.rs/>
- ТЕХНИЧКИ ФАКУЛТЕТ
Војске Југославије 12
19210 Бор
<http://www.tfbor.bg.ac.rs/>
- ТЕХНОЛОШКО МЕТАЛУРШКИ ФАКУЛТЕТ
Карнегијева 4
11000 Београд
<http://www.tmf.bg.ac.rs/>
- УЧИТЕЉСКИ ФАКУЛТЕТ
Краљице Наталије 43
11000 Београд
<http://www.uf.bg.ac.rs/>

- ФАКУЛТЕТ БЕЗБЕДНОСТИ
Господара Вучића 50
11000 Београд
<http://www.fb.bg.ac.rs/>
- ФАКУЛТЕТ ВЕТЕРИНАРСКЕ МЕДИЦИНЕ
Булевар ослобођења 18
11000 Београд
<http://www.vet.bg.ac.rs/>
- ФАКУЛТЕТ ДРАМСКИХ УМЕТНОСТИ
Булевар уметности 20
11000 Београд
<http://www.fdu.edu.rs/>
- ФАКУЛТЕТ ЛИКОВНИХ УМЕТНОСТИ
Париска 16
11000 Београд
<http://flu.bg.ac.rs/>
- ФАКУЛТЕТ МУЗИЧКЕ УМЕТНОСТИ
Краља Милана 50
11000 Београд
<http://www.fmu.bg.ac.rs/>
- ФАКУЛТЕТ ПРИМЕЊЕНИХ УМЕТНОСТИ И ДИЗАЈНА
Краља Петра 4
11000 Београд
<http://www.fpu.bg.ac.rs/>
- ФАКУЛТЕТ ЗА ПОСЛОВНО ПРАВО
Данијелова 32
11000 Београд
<http://singidunum.ac.rs/>
- ФАКУЛТЕТ ЗА ФИЗИЧКУ ХЕМИЈУ
Студентски трг 16
11000 Београд
<http://www.ffh.bg.ac.rs/>

- ФАКУЛТЕТ ЗА СПЕЦИЈАЛНУ ЕДУКАЦИЈУ И РЕХАБИЛИТАЦИЈУ
Високог Стевана 2
11000 Београд
<http://www.fasper.bg.ac.rs/>
- ФАКУЛТЕТ ЗА ТРГОВИНУ И БАНКАРСТВО
Палмира Тољатија 3
11070 Нови Београд
<http://www.ftb.rs>
- ФАКУЛТЕТ ОРГАНИЗАЦИОНИХ НАУКА
Јове Илића 154
11000 Београд
<http://www.fon.bg.ac.rs/>
- ФАКУЛТЕТ ПОЛИТИЧКИХ НАУКА
Јове Илића 165
11000 Београд
<http://www.fpn.bg.ac.rs/>
- ФАКУЛТЕТ СПОРТА И ФИЗИЧКОГ ВАСПИТАЊА
Благоја Паровића 156
11000 Београд
<http://www.dif.bg.ac.rs/>
- ФАРМАЦЕУТСКИ ФАКУЛТЕТ
Војводе Степе 450
11000 Београд
<http://www.pharmacy.bg.ac.rs/>
- ФИЛОЗОФСКИ ФАКУЛТЕТ
Чика Љубина 18
11000 Београд
<http://www.f.bg.ac.rs/>
- ФИЛОЛОШКИ ФАКУЛТЕТ
Студентски трг 3
11000 Београд
<http://www.fil.bg.ac.rs/>

- ФИЗИЧКИ ФАКУЛТЕТ
Студентски трг 14
11000 Београд
<http://www.ff.bg.ac.rs/>
- ФИЗИЧКИ ФАКУЛТЕТ
Институт за метеорологију
Добрачина 16
11000 Београд
<http://www.ff.bg.ac.rs/>
- ХЕМИЈСКИ ФАКУЛТЕТ
Студентски трг 12
11000 Београд
<http://www.chem.bg.ac.rs/>
- ШУМАРСКИ ФАКУЛТЕТ
Кнеза Вишеслава 1
11000 Београд
<http://www.sfb.bg.ac.rs/>

НАУЧНИ ИНСТИТУТИ

- АРХЕОЛОШКИ ИНСТИТУТ САНУ
Кнез Михаилова 35
11000 Београд
<https://www.sanu.ac.rs/>
- БАЛКАНОЛОШКИ ИНСТИТУТ САНУ
Кнез Михаилова 35
11000 Београд
<https://www.sanu.ac.rs/>
- ВИЗАНТОЛОШКИ ИНСТИТУТ САНУ
Кнез Михаилова 35
11000 Београд
<https://www.sanu.ac.rs/>

- ВОЈНОМЕДИЦИНСКА АКАДЕМИЈА. ИНСТИТУТ ЗА НАУЧНЕ ИНФОРМАЦИЈЕ. ОДЕЉЕЊЕ ЗА БИБЛИОТЕЧКУ И АРХИВСКУ ДЕЛАТНОСТ
Црнотравска 17
<http://www.vma.mod.gov.rs/>
- ГЕОГРАФСКИ ИНСТИТУТ ЈОВАН ЦВИЈИЋ САНУ
Кнез Михаилова 35
11000 Београд
<https://www.sanu.ac.rs/>
- ГЕОЛОШКИ ЗАВОД СРБИЈЕ
Ровињска 12
11000 Београд
<http://www.gzs.gov.rs/>
- ДОМ КУЛТУРЕ СТУДЕНТСКИ ГРАД
Булевар Зорана Ђинђића 179
11000 Београд
<http://www.dksg.rs/>
- ЕКОНОМСКИ ИНСТИТУТ
Краља Милана 16
11000 Београд
<http://www.ecinst.org.rs/>
- ЕЛЕКТРОТЕХНИЧКИ ИНСТИТУТ НИКОЛА ТЕСЛА
Косте Главинића 8а
11000 Београд
<http://www.ieent.org/>
- ЕТНОГРАФСКИ ИНСТИТУТ САНУ
Кнез Михаилова 35
11000 Београд
<https://www.sanu.ac.rs/>
- ЗАВОД ЗА ЗДРАВСТВЕНУ ЗАШТИТУ РАДНИКА ЖЕЛЕЗНИЦЕ СРБИЈЕ
Савска 23
11000 Београд
<http://www.zavod-zs.rs/>

- ИНСТИТУТ ДРУШТВЕНИХ НАУКА
Краљице Наталије 45
11000 Београд
<http://www.idn.org.rs/>
- ИНСТИТУТ ЕКОНОМСКИХ НАУКА
Змај Јовина 12
11000 Београд
<http://www.ien.bg.ac.rs/>
- ИНСТИТУТ ЗА АРХИТЕКТУРУ И УРБАНИЗАМ СРБИЈЕ
Булевар краља Александра 73
11000 Београд
<http://www.iaus.ac.rs/>
- ИНСТИТУТ ЗА БИОЛОШКА ИСТРАЖИВАЊА «СИНИША
СТАНКОВИЋ»
Булевар Деспота Стефана 142
11000 Београд
<http://www.ibiss.bg.ac.rs/>
- ИНСТИТУТ ЗА ВОЋАРСТВО
Краља Петра I 9
32000 Чачак
<http://www.institut-cacak.org/>
- ИНСТИТУТ ЗА ВОДОПРИВРЕДУ «ЈАРОСЛАВ ЧЕРНИ» А.Д.
Јарослава Черног 80
11226 Пиносава, Београд
<http://www.jcerni.org>
- ИНСТИТУТ ЗА ЕКОНОМИКУ ПОЉОПРИВРЕДЕ
Цара Уроша 54
11000 Београд
<http://www.iep.bg.ac.rs/>
- ИНСТИТУТ ЗА ЕКСПЕРИМЕНТАЛНУ ФОНЕТИКУ И
ПАТОЛОГИЈУ ГОВОРА
Господар Јованова 35
11000 Београд
<http://www.iefpg.org.rs/>

- ИНСТИТУТ ЗА ЗАШТИТУ БИЉА И ЖИВОТНУ СРЕДИНУ
Теодора Драјзера 7
11000 Београд
<http://www.izbis.com/>
- ИНСТИТУТ ЗА ЗЕМЉИШТЕ
Теодора Драјзера 7
11000 Београд
<http://www.soilinst.rs/>
- ИНСТИТУТ ЗА ЗДРАВСТВЕНУ ЗАШТИТУ МАЈКЕ И
ДЕТЕТА
Радоја Дакића 6
11000 Београд
<http://www.imd.org.rs/>
- ИНСТИТУТ ЗА ИСПИТИВАЊЕ МАТЕРИЈАЛА
Булевар Војводе Мишића 43
11000 Београд
<http://www.institutims.rs/>
- ИНСТИТУТ ЗА ЈАВНО ЗДРАВЉЕ СРБИЈЕ "ДР МИЛАН
ЈОВАНОВИЋ БАТУТ"
Др Суботића 5
11000 Београд
<http://www.soilinst.rs/>
- ИНСТИТУТ ЗА КЊИЖЕВНОСТ И УМЕТНОСТИ
Краља Милана 2
11000 Београд
<http://www.ikum.org.rs/>
- ИНСТИТУТ ЗА КРИМИНОЛОШКА И СОЦИОЛОШКА
ИСТРАЖИВАЊА
Грачаничка 18
11000 Београд
<http://www.iksi.ac.rs/>

- ИНСТИТУТ ЗА КРМНО БИЉЕ
Трг Костурнице 50
37000 Крушевац
<http://www.ikbks.com/>
- ИНСТИТУТ ЗА КУКУРУЗ
Слободана Бајића 1
11000 Београд
<https://mrizp.rs/>
- ИНСТИТУТ ЗА МЕДИЦИНСКА ИСТРАЖИВАЊА
Булевар ослобођења 18
11000 Београд
<http://www.imi.bg.ac.rs/>
- ИНСТИТУТ ЗА МЕДИЦИНУ РАДА СРБИЈЕ "ДР ДРАГОМИР
КАРАЈОВИЋ"
Делиградска 29
11000 Београд
<http://www.imrs.rs/>
- ИНСТИТУТ ЗА МЕЂУНАРОДНУ ПОЛИТИКУ И ПРИВРЕДУ
Македонска 25
11000 Београд
<http://www.diplomacy.bg.ac.rs/>
- ИНСТИТУТ ЗА МЕНТАЛНО ЗДРАВЉЕ
Палмотићева 37
11000 Београд
<http://imh.org.rs/>
- ИНСТИТУТ МИХАЈЛО ПУПИН
Волгина 15
11000 Београд
<http://www.pupin.rs/>
- ИНСТИТУТ ЗА НОВИЈУ ИСТОРИЈУ СРБИЈЕ
Трг Николе Пашића 1
11000 Београд
<http://www.inisbgd.co.rs/>

- ИНСТИТУТ ЗА НУКЛЕАРНЕ НАУКЕ ВИНЧА
 Михајла Петровића Аласа 12
 11000 Београд
<http://www.vin.bg.ac.rs/>
- ИНСТИТУТ ЗА ОНКОЛОГИЈУ И РАДИОЛОГИЈУ СРБИЈЕ
 Пастерова 14
 11000 Београд
<http://www.ncrc.ac.rs/>
- ИНСТИТУТ ЗА ОРТОПЕДСКО ХИРУРШКЕ БОЛЕСТИ
 БАЊИЦА
 Михаила Аврамовића 28
 11000 Београд
<http://www.iohbb.edu.rs/>
- ИНСТИТУТ ЗА ПЕДАГОШКА ИСТРАЖИВАЊА
 Добрињска 11
 11000 Београд
<http://www.ipisr.org.rs/>
- ИНСТИТУТ ЗА ПЕСТИЦИДЕ И ЗАШТИТУ ЖИВОТНЕ
 СРЕДИНЕ
 Банатска 31б
 11000 Београд
<http://www.pesting.org.rs/>
- ИНСТИТУТ ЗА ПРИМЕНУ НАУКЕ У ПОЉОПРИВРЕДИ
 29. новембра 68б
 11000 Београд
<http://www.ipn.bg.ac.rs/>
- ИНЕП ИНСТИТУТ ЗА ПРИМЕНУ НУКЛЕАРНЕ ЕНЕРГИЈЕ
 Банатска 31б
 11000 Београд
<http://www.inep.co.rs/>
- ИНСТИТУТ ЗА ПУТЕВЕ
 Кумодрашка 257
 11000 Београд
<http://highway.rs/>

- ИНСТИТУТ ЗА СОЦИЈАЛНУ ПОЛИТИКУ
Крфска 7
11000 Београд
- ИНСТИТУТ ЗА СПОЉНУ ТРГОВИНУ
Дечанска 8
11000 Београд
- ИНСТИТУТ ЗА СРПСКИ ЈЕЗИК САНУ
Кнез Михаилова 35
11000 Београд
<https://www.sanu.ac.rs/>
- ИНСТИТУТ ЗА СТОЧАРСТВО
Ауто пут БгЗг 16
11000 Београд
<http://www.istocar.bg.ac.rs/>
- ИНСТИТУТ ЗА ТЕХНОЛОГИЈУ НУКЛЕАРНИХ И ДРУГИХ
МИНЕРАЛНИХ СИРОВИНА
Франша д Епера 86
11000 Београд
<http://www.itnms.ac.rs/>
- ИНСТИТУТ ЗА УПОРЕДНО ПРАВО
Теразије 41
11000 Београд
<http://www.comparativelaw.info/>
- ИНСТИТУТ ЗА ФИЗИКУ
Прегревица 118
11000 Београд
<http://www.ipb.ac.rs/>
- ИНСТИТУТ ЗА ХЕМИЈСКЕ ИЗВОРЕ СТРУЈЕ
Батајнички пут 23
11000 Београд
<http://www.ihis.co.rs/>

- ИНСТИТУТ ЗА ХЕМИЈУ, ТЕХНОЛОГИЈУ И МЕТАЛУРГИЈУ
Његошева 12
11000 Београд
<http://www.ihtm.bg.ac.rs/>
- ИНСТИТУТ ЗА ХИГИЈЕНУ И ТЕХНОЛОГИЈУ МЕСА
Каћанског 3
11000 Београд
<http://www.inmesbgd.com/>
- ИНСТИТУТ ЗА ШУМАРСТВО
Кнезе Вишеслава 3
11000 Београд
<http://www.forest.org.rs/>
- ИНСТИТУТ КИРИЛО САВИЋ
Војводе Степе 51
11000 Београд
<http://www.iks.rs/>
- ИРИТЕЛ А.Д.
Батајнички пут 23
11080 Београд
<http://www.iritel.bg.ac.rs/>
- ИСТОРИЈСКИ ИНСТИТУТ САНУ
Кнез Михаилова 35
11000 Београд
<https://www.sanu.ac.rs/>
- МАТЕМАТИЧКИ ИНСТИТУТ САНУ
Кнез Михаилова 35
11000 Београд
<https://www.sanu.ac.rs/>
- НАУЧНИ ИНСТИТУТ ЗА ВЕТЕРИНАРСТВО СРБИЈЕ
Ауто пут 3
11000 Београд
<http://nivs.rs/>

- РУДАРСКИ ИНСТИТУТ Д.О.О.
Батајнички пут 2
11000 Београд
<http://www.ribeograd.ac.rs/>
- САОБРАЋАЈНИ ИНСТИТУТ ЦИП
Немањина 6
11000 Београд
<http://www.sicip.co.rs/>
- СРПСКО ХЕМИЈСКО ДРУШТВО
Карнегијева 4
11000 Београд
<http://www.shd.org.rs/>
- СТУДЕНТСКИ КУЛТУРНИ ЦЕНТАР
Краља Милана 48
11000 Београд
<http://www.skc.org.rs/>
- ТОРЛАК ИНСТИТУТ ЗА ВИРУСОЛОГИЈУ, ВАКЦИНЕ И
СЕРУМЕ
Војводе Степе 458
11000 Београд
<http://www.torlakinstitut.com/>
- ЦЕНТАР ЗА МУЛТИДИСЦИПЛИНАРНЕ СТУДИЈЕ
Кнеза Вишеслава 1
11000 Београд
<http://www.imsi.bg.ac.rs>
- ЦЕНТРАЛНА БИБЛИОТЕКА САНУ
Кнез Михаилова 35
11000 Београд
<https://www.sanu.ac.rs/>

ВИСОКЕ ШКОЛЕ

- БЕОГРАДСКА ПОЛИТЕХНИКА
Бранкова 17
11000 Београд
<http://www.politehnika.edu.rs>
- ВИСОКА ГРАЂЕВИНСКО - ГЕОДЕТСКА ШКОЛА
Милана Ракића 42
11000 Београд
<http://www.vggs.rs/>
- ВИСОКА ЗДРАВСТВЕНА ШКОЛА СТРУКОВНИХ СТУДИЈА
Цара Душана 254
11000 Београд
<http://www.vzsbeograd.edu.rs/>
- ВИСОКА ЖЕЛЕЗНИЧКА ШКОЛА СТРУКОВНИХ СТУДИЈА
Здравка Челара 14
1100 Београд
<http://www.vzs.edu.rs/vzs/>
- ВИСОКА ИНЖЕЊЕРСКА ШКОЛА СТРУКОВНИХ СТУДИЈА
ТЕХНИКУМ ТАУРУНУМ
Наде Димић 4
11000 Београд
<http://www.tehnikum.edu.rs/>
- ВИСОКА МЕДИЦИНСКА ШКОЛА СТРУКОВНИХ СТУДИЈА
Лоле Рибара 1/2
35230 Туприја
<http://www.vmscuprija.edu.rs/>
- ВИСОКА ПОЉОПРИВРЕДНА ШКОЛА СТРУКОВНИХ
СТУДИЈА
Војводе Путника 56
15000 Шабац
<http://www.vpssa.edu.rs/>

- ВИСОКА ПОЉОПРИВРЕДНО-ПРЕХРАМБЕНА ШКОЛА
СТРУКОВНИХ СТУДИЈА
Тирила и Методија 1
18400 Прокупље
<http://www.vpps.edu.rs/>
- ВИСОКА ПОСЛОВНА ШКОЛА СТРУКОВНИХ СТУДИЈА
Краља Петра 170
18420 Блаце
<http://www.vpskp.edu.rs/>
- ВИСОКА ПОСЛОВНА ШКОЛА СТРУКОВНИХ СТУДИЈА
Владе Јовановића 8
1600 Лесковац
<http://www.vpsle.edu.rs/>
- ВИСОКА ПОСЛОВНА ШКОЛА СТРУКОВНИХ СТУДИЈА
„ПРОФ. ДР РАДОМИР БОЈКОВИЋ“
Косанчићева 4
37000 Крушевац
<http://www.indmanager.edu.rs/>
- ВИСОКА ПОСЛОВНО-ТЕХНИЧКА ШКОЛА СТРУКОВНИХ
СТУДИЈА
Трг Светог Саве 34
31000 Ужице
<http://www.vpts.edu.rs/>
- ВИСОКА СТРУКОВНА ШКОЛА ЗА ТЕКСТИЛ
Вилема Пушмана 17
16000 Лесковац
<http://www.vsstle.edu.rs/>
- ВИСОКА ТЕКСТИЛНА СТРУКОВНА ШКОЛА ЗА ДИЗАЈН,
ТЕХНОЛОГИЈУ И МЕНАЏМЕНТ
Старине Нована 24
11000 Београд
<http://www.vtts.edu.rs/>

- ВИСОКА ТЕХНИЧКО МАШИНСКА ШКОЛА
Радоја Крстића 19
37240 Трстеник
<http://www.vtmsts.edu.rs/>
- ВИСОКА ТЕХНИЧКА ШКОЛА
Немањина 2
12000 Пожаревац
<http://www.vts-pozarevac.edu.rs/>
- ВИСОКА ТЕХНИЧКА ШКОЛА СТРУКОВНИХ СТУДИЈА
Булевар Зорана Ђинђића 152а
11000 Београд
<https://www.visokatehnicka.edu.rs/>
- ВИСОКА ТЕХНИЧКА ШКОЛА СТРУКОВНИХ СТУДИЈА
Косовска 8
34000 Крагујевац
<http://www.vts.edu.rs/>
- ВИСОКА ТЕХНИЧКА ШКОЛА СТРУКОВНИХ СТУДИЈА
Александра Медведева 20
18000 Ниш
<http://www.vtsnis.edu.rs/>
- ВИСОКА ТЕХНОЛОШКА ШКОЛА СТРУКОВНИХ СТУДИЈА
Јосифа Панчића 11
34300 Аранђеловац
<http://www.vtsar.edu.rs/>
- ВИСОКА ТЕХНОЛОШКА ШКОЛА СТРУКОВНИХ СТУДИЈА
Хајдук Вељкова 10
15000 Шабац
<http://www.vtssa.edu.rs/>
- ВИСОКА ТУРИСТИЧКА ШКОЛА СТРУКОВНИХ СТУДИЈА
Булевар Зорана Ђинђића 152а
11000 Београд
<http://www.visokaturisticka.edu.rs/>

- **ВИСОКА ХЕМИЈСКО-ТЕХНОЛОШКА ШКОЛА СТРУКОВНИХ СТУДИЈА**
Косанчићева 36
37000 Крушевац
<http://www.vhts.edu.rs/>
- **ВИСОКА ХОТЕЛИЈЕРСКА ШКОЛА СТРУКОВНИХ СТУДИЈА**
Кнеза Вишеслава 70
11000 Београд
<http://www.vhs.edu.rs/>
- **ВИСОКА ШКОЛА ЕЛЕКТРОТЕХНИКЕ И РАЧУНАРСТВА СТРУКОВНИХ СТУДИЈА**
Војводе Степе 283
11000 Београд
<http://www.viser.edu.rs/>
- **ВИСОКА ШКОЛА ЗА ВАСПИТАЧЕ СТРУКОВНИХ СТУДИЈА**
Пиварска б.б.
18220 Алексинац
<http://www.vsvaspitacka.edu.rs/>
- **ВИСОКА ШКОЛА ЛИКОВНИХ И ПРИМЕЊЕНИХ УМЕТНОСТИ СТРУКОВНИХ СТУДИЈА**
Панте Срећковића 2
11000 Београд
<http://vslpu.edu.rs/>
- **ВИСОКА ШКОЛА МОДЕРНОГ БИЗНИСА**
Народних Хероја 30
11070 Нови Београд
<http://www.mbs.edu.rs/>
- **ВИСОКА ШКОЛА ПРИМЕЊЕНИХ СТРУКОВНИХ СТУДИЈА**
Филипа Филиповића 20
17500 Врање
<http://www.visokaskola.edu.rs/index.php/>

- ВИСОКА ШКОЛА СТРУКОВНИХ СТУДИЈА БЕОГРАДСКА
ПОСЛОВНА ШКОЛА
Краљице Марије 73
11000 Београд
<http://www.bbs.edu.rs/>
- ВИСОКА ШКОЛА СТРУКОВНИХ СТУДИЈА ЗА
ВАСПИТАЧЕ
Ђирила и Методија 22
37000 Крушевац
<http://www.vaspks.edu.rs/>
- ВИСОКА ШКОЛА СТРУКОВНИХ СТУДИЈА ЗА
ВАСПИТАЧЕ
Добропољска 5
15000 Шабац
<http://www.vivasabac.edu.rs/>
- ВИСОКА ШКОЛА СТРУКОВНИХ СТУДИЈА ЗА
ИНФОРМАЦИОНЕ И КОМУНИКАЦИОНЕ ТЕХНОЛОГИЈЕ
Здравка Челара 14
11000 Београд
<http://www.ict.edu.rs/>
- ВИСОКА ШКОЛА СТРУКОВНИХ СТУДИЈА ЗА
ОБРАЗОВАЊЕ ВАСПИТАЧА
Ђирила и Методија 29
18300 Пирот
<http://pakadem.pakadem.mycpanel.rs/>

АДРЕСАР БИЛИОТЕКА ЧЛАНИЦА КРАГУЈЕВАЦ

- УНИВЕРЗИТЕТ У КРАГУЈЕВЦУ
Јована Цвијића бб
34000 Крагујевац
<http://www.kg.ac.rs/>

- УНИВЕРЗИТЕТСКА БИБЛИОТЕКА
Улица слободе бб
34000 Крагујевац
<http://www.ub.kg.ac.rs/>
- АГРОНОМСКИ ФАКУЛТЕТ
Цара Душана 34
32000 Чачак
<http://www.afc.kg.ac.rs/index.php/sr/>
- ЕКОНОМСКИ ФАКУЛТЕТ
Ђуре Пуцара Старог 3
34000 Крагујевац
<http://www.ekfak.kg.ac.rs/>
- МЕДИЦИНСКИ ФАКУЛТЕТ
Светозара Марковића 69
34000 Крагујевац
<http://www.medf.kg.ac.rs/>
- ПРАВНИ ФАКУЛТЕТ
Јована Цвијића 1
34000 Крагујевац
<http://www.jura.kg.ac.rs/>
- ПРИРОДНО-МАТЕМАТИЧКИ ФАКУЛТЕТ
Радоје Домановић 12
34000 Крагујевац
<http://www.pmf.kg.ac.rs/>
- УЧИТЕЉСКИ ФАКУЛТЕТ
Трг Светог Саве 36
31000 Ужице
<http://www.ucfu.kg.ac.rs/>
- ФАКУЛТЕТ ИНЖЕЊЕРСКИХ НАУКА
Сестре Јањића 6
34000 Крагујевац
<http://www.mfkg.rs/>

- **ФАКУЛТЕТ ПЕДАГОШКИХ НАУКА**
Милана Мијалковића 14
35000 Јагодина
<http://www.pefja.kg.ac.rs/>
- **ФАКУЛТЕТ ТЕХНИЧКИХ НАУКА**
Светог Саве 65
32000 Чачак
<http://www.ftn.kg.ac.rs/>
- **ФАКУЛТЕТ ЗА МАШИНСТВО И ГРАЂЕВИНАРСТВО**
Доситејева 19
36000 Краљево
<http://www.mfkv.kg.ac.rs/>
- **ФАКУЛТЕТ ЗА ХОТЕЛИЈЕРСТВО И ТУРИЗАМ**
Војвођанска 5А
36210 Врњачка Бања
<http://www.hit-vb.kg.ac.rs/>
- **ФИЛУМ ФИЛОЛОШКО-УМЕТНИЧКИ ФАКУЛТЕТ**
Јована Цвијића бб
34000 Крагујевац
<http://www.filum.kg.ac.rs/>

АДРЕСАР БИЛИОТЕКА ЧЛАНИЦА НИШ

- **УНИВЕРЗИТЕТ У НИШУ**
Универзитетски трг 2
18000 Ниш
<http://www.ni.ac.rs/>
- **УНИВЕРЗИТЕТСКА БИБЛИОТЕКА »НИКОЛА ТЕСЛА«**
Кеј Мике Палигорића 2
18000 Ниш
<http://www.ubnt.ni.ac.rs/>

- ГРАЂЕВИНСКО-АРХИТЕКТОНСКИ ФАКУЛТЕТ
Београдска 14
18000 Ниш
<http://www.gaf.ni.ac.rs/>
- ЕКОНОМСКИ ФАКУЛТЕТ
Трг Војске Југославије 11
18000 Ниш
<http://www.ubnt.ni.ac.rs/>
- ЕЛЕКТРОНСКИ ФАКУЛТЕТ
Александра Медведева 14
18000 Ниш
<http://www.elfak.ni.ac.rs/>
- МАШИНСКИ ФАКУЛТЕТ
Београдска 14
18000 Ниш
<http://www.masfak.ni.ac.rs/>
- МЕДИЦИНСКИ ФАКУЛТЕТ
Булевар др Зорана Ђинђића 81
18000 Ниш
<http://www.medfak.ni.ac.rs/>
- ПРАВНИ ФАКУЛТЕТ
Трг краља Александра 11
18000 Ниш
<http://www.prafak.ni.ac.rs/>
- ПРИРОДНО МАТЕМАТИЧКИ ФАКУЛТЕТ
Вишеградска 33
18000 Ниш
<http://www.pmf.ni.ac.rs/>
- ТЕХНОЛОШКИ ФАКУЛТЕТ
Булевар ослобођења 124
16000 Лесковац
<http://www.tf.ni.ac.rs/>

- УЧИТЕЉСКИ ФАКУЛТЕТ
Партизанска 14
17500 Врање
<http://www.ucfak.ni.ac.rs/>
- ФАКУЛТЕТ ЗАШТИТЕ НА РАДУ
Чарнојевића 10а
18000 Ниш
<http://www.znrfak.ni.ac.rs/>
- ФАКУЛТЕТ СПОРТА И ФИЗИЧКОГ ВАСПИТАЊА
Чарнојевића 10а
18000 Ниш
<http://www.fsfv.ni.ac.rs/>
- ФАКУЛТЕТ УМЕТНОСТИ
Кнегиње Љубице 10
18000 Ниш
<http://www.artf.ni.ac.rs/>
- ФИЛОЗОФСКИ ФАКУЛТЕТ
Ђирила и Методија 2
18000 Ниш
<http://www.filfak.ni.ac.rs/>

АДРЕСАР БИЛИОТЕКА ЧЛАНИЦА НОВИ САД

- АКАДЕМИЈА УМЕТНОСТИ
Ђуре Јакшића 7
21000 Нови Сад
<http://www.akademija.uns.ac.rs/>
- БИБЛИОТЕКА МАТИЦЕ СРПСКЕ
Матице српске 1
21000 Нови Сад
<http://www.bms.rs/>
- ЕКОНОМСКИ ФАКУЛТЕТ
Сегедински пут 9-11
24000 Суботица
<http://www.ef.uns.ac.rs>

- ИНСТИТУТ ЗА НИЗИЈСКО ШУМАРСТВО И ЖИВОТНУ СРЕДИНУ
 Антона Чехова 13
 21000 Нови Сад
<http://www.ilfe.org>
- МЕДИЦИНСКИ ФАКУЛТЕТ
 Хајдук Вељкова 3
 21000 Нови Сад
<http://www.medical.uns.ac.rs>
- НАУЧНИ ИНСТИТУТ ЗА ВЕТЕРИНАРСТВО «НОВИ САД»
 Руменачки пут 20
 21000 Нови Сад
<http://www.niv.ns.ac.rs/>
- ПЕДАГОШКИ ФАКУЛТЕТ
 Подгоричка 4
 25000 Сомбор
<http://www.pef.uns.ac.rs/>
- ПОЉОПРИВРЕДНИ ФАКУЛТЕТ
 Трг Доситеја Обрадовића 8
 21000 Нови Сад
<http://www.polj.uns.ac.rs/>
- ПРАВНИ ФАКУЛТЕТ
 Трг Доситеја Обрадовића 1
 21000 Нови Сад
<http://www.pf.uns.ac.rs/>
- ПРИРОДНО - МАТЕМАТИЧКИ ФАКУЛТЕТ
 Трг Доситеја Обрадовића 3
 21000 Нови Сад
www.pmf.uns.ac.rs
- ТЕХНОЛОШКИ ФАКУЛТЕТ
 Булевар цара Лазара 1
 21000 Нови Сад
<http://www.tf.uns.ac.rs/>

- **ТЕХНИЧКИ ФАКУЛТЕТ «МИХАЈЛО ПУПИН»**
Ђуре Ђаковића бб
23000 Зрењанин
www.tfzr.uns.ac.rs
- **ФАКУЛТЕТ СПОРТА И ФИЗИЧКОГ ВАСПИТАЊА**
Ловћенска 16
21000 Нови Сад
www.fsfvns.rs
- **ФАКУЛТЕТ ТЕХНИЧКИХ НАУКА**
Трг Доситеја Обрадовића 6
21000 Нови Сад
<http://www.ftn.uns.ac.rs/>
- **ФИЛОЗОФСКИ ФАКУЛТЕТ**
Др Зорана Ђинђића 2
21000 Нови Сад
<http://www.ff.uns.ac.rs/>
- **ЦЕНТРАЛНА БИБЛИОТЕКА УНИВЕРЗИТЕТА У НОВОМ САДУ**
Др Зорана Ђинђића 1
21000 Нови Сад
<http://www.uns.ac.rs/>

АДРЕСАР БИБЛИОТЕКА ЧЛАНИЦА НОВИ ПАЗАР

- **ДРЖАВНИ УНИВЕРЗИТЕТ У НОВОМ ПАЗАРУ**
Вука Караџића бб
36300 Нови Пазар
<http://www.np.ac.rs/>
- **УНИВЕРЗИТЕТ У НОВОМ ПАЗАРУ**
Димиртија Туцовића бб
36300 Нови Пазар
<http://www.uninp.edu.rs/>

ЛИТЕРАТУРА

1. „Заједница библиотека Универзитета у Београду“ записник са прве седнице Комисије за библиотеке и библиотекарство, Архива Универзитетске библиотеке „Светозар Марковић“, бр. 1218/1 од 16. маја 1972.
2. Самоуправни споразум Заједнице библиотека универзитета у Београду. Архива Универзитетске библиотеке „Светозар Марковић“, бр. 199/1-75.
3. Статут Заједнице библиотека универзитета у Београду. Архива Универзитетске библиотеке „Светозар Марковић“.
4. Филипи - Матутиновић, Стела и Вера Петровић „Улога Заједнице библиотека универзитета у Србији у професионалном развоју библиотека“. *Лидерство у библиотекама*. Београд: Фиолошки факултет Универзитета у Београду; Библиотекарско друштво Србије, 2007: стр. 99-109
5. „Заједнице библиотека универзитета у Србији“. *ИЗБУС – Информације Заједнице Библиотека Универзитета у Србији* год. 1, бр. 1 (1995): 1
6. „Друга скупштина Заједнице библиотека универзитета у Србији“. *ИЗБУС - Информације Заједнице Библиотека Универзитета у Србији* год. 1, бр. 2 (1995): 1
7. „Интернет у библиотекама: курс за библиотекаре“. *ИЗБУС – Информације Заједнице Библиотека Универзитета у Србији* год. 3, бр. 4 (1997): 2
8. Петровић, Вера „Е-издања Заједнице библиотека универзитета у Србији“. Рад изложен на конференцији 9. ИЦСЛ-међународни сусрети библиотекара Слависта, Сарајево, БиХ, 14-17. априла 2013.
9. „Мисија“, Заједница библиотека универзитета у Србији. Доступно на: <http://zbus.rs/cir/index.php?a=misija&b=cirilica>
10. „Визија“, Заједница библиотека универзитета у Србији. Доступно на: <http://zbus.rs/cir/index.php?a=vizija&b=cirilica>

CIP - Каталогизација у публикацији
Народна библиотека Србије, Београд

027.7:061.2(497.11)

ПЕТРОВИЋ, Вера, 1956-

Библиотеке-чланице Заједнице библиотека
универзитета у Србији / Вера Ц. Петровић,
Маја Р. Ђорђевић, Марија И. Булатовић ;
[превод на руски Вероника Ярмак]. – Београд
: Заједница библиотека универзитета у Србији,
2015 (Крагујевац : Интерпринт). - 128 стр. ;
24 cm

Тираж 300. - Део текста упоредо на срп. и рус.
језику. - Summary: Libraries – Members of
Serbia Academic Library Association. –
Библиографија: стр. 128.

ISBN 978-86-7301-074-8

1. Ђорђевић, Маја, 1967- [аутор]
2. Булатовић, Марија, 1975- [аутор]

а) Заједница библиотека универзитета у
Србији (Београд)

COBISS.SR-ID 215677452